

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

**PİYASALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ MÜDÜRLÜĞÜ**

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ UYGULAMA TALİMATI

**ANKARA
EKİM, 2014***

* Nisan 2004 tarihli talimatın güncellenmiş halidir.

İÇİNDEKİLER

I.	KAPSAM.....	1
II.	AMAÇ VE YASAL DAYANAK	1
III.	AÇIK PİYASA İŞLEMLERİNE KATILMA KOŞULLARI	2
	A- BANKALAR	2
	B- ARACI KURUMLAR	3
IV.	AÇIK PİYASA İŞLEM ÇEŞİTLERİ	4
V.	AÇIK PİYASA İŞLEMLERİNDE UYGULANAN YÖNTEMLER.....	7
	A- KOTASYON	7
	B- İHALE	11
	C- BORSA İSTANBUL A.Ş. BÜNYESİNDE BULUNAN PİYASALARDA YAPILAN İŞLEMLER.....	17
VI.	AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇALIŞMA ESASLARI	17
VII.	AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ TEMİNAT SİSTEMİ	22
	A- GENEL ESASLAR	22
	B- TEMİNATLARA İLİŞKİN ESASLAR.....	25
	C- TEMİNAT İSKONTO ORANLARI	27
VIII.	AÇIK PİYASA İŞLEMLERİNDE KULLANILACAK FORMÜLLER VE ÖRNEKLER.....	28
IX.	EKLER	33
	1a- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (BANKALAR)	
	1b- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (BANKALAR-OPSİYONEL)	
	2a- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (ARACI KURUMLAR)	
	2b- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (ARACI KURUMLAR-OPSİYONEL)	
	3- BANKA/ARACI KURUM TANITIM FORMU	

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ UYGULAMA TALİMATI

I. KAPSAM

Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Piyasalar Genel Müdürlüğü, Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen ve açık piyasa işlemleri kapsamında yer alan Türk lirası karşılığı menkul kıymet kesin alım, kesin satım, geri satım vaadi ile alım (repo), geri alım vaadi ile satım (ters repo) ve likidite senetleri ihraç/erken itfa işlemlerine ilişkin düzenlemeleri ve işlemlere taraf olan kuruluşların uymaları gereken kuralları içermektedir. Bu talimatta özel bir kuralın bulunmadığı hususlarda bankacılık sisteminde geçerliliğini koruyan genel kabul görmüş kurallar ve standartlar uygulanacaktır.

Bu talimat, 12 Nisan 2004 tarihinden itibaren geçerli olacaktır. Yetkili kuruluşların, açık piyasa işlemlerine devam edebilmeleri için mevcut Geri Alım-Geri Satım Genel Sözleşmesi'ni 7 Mayıs 2004 tarihine kadar "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi" ile yenilemeleri gerekmektedir.

II. AMAÇ VE YASAL DAYANAK

Açık piyasa işlemlerinin amacı, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun 52 nci maddesi uyarınca, para politikasının hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonomideki likiditenin düzenlenmesidir. Açık piyasa işlemlerinin genel çerçevesi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun 52 nci ve 56 ncı maddelerinde belirtilmiştir.

Madde 52-

Banka, para politikasının hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, Türk Lirası karşılığında menkul kıymet kesin alım satımı, geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemleri, menkul kıymetlerin ödünç alınıp verilmesi, Türk Lirası depo alınması ve verilmesi gibi açık piyasa işlemlerini yapabilir ve bu işlemlere aracılık edebilir. Bankaca başvurulacak açık piyasa işlemleri ile bu işlemlerle ilgili usul ve esaslar,

açık piyasa işlemlerine konu olacak yüksek likiditeye sahip ve az riskli araçlar Bankaca belirlenir.

Banka, açık piyasa işlemleri çerçevesinde kendi nam ve hesabına vadesi 91 günü aşmayan, ikincil piyasada alınıp satılabilen likidite senetleri ihraç edebilir. Ancak, likidite senetlerinin devamlı bir alternatif yatırım aracı olma niteliği kazanmasının engellenmesi, ihraçlarının sadece açık piyasa işlemlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla sınırlı tutulması hususları göz önünde bulundurulur. Bankanın geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemleri ile Türk Lirası depo işlemlerinin anlaşma süresi 91 günü aşamaz, sürenin başlangıcı işlemlerin valör tarihidir.

Banka, bu madde kapsamına giren işlemlerle ilgili kurum ve kuruluşları; bankalar ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre belirlenen aracı kurumlar arasından işlemin özelliğini göz önünde bulundurarak tespit etmeye yetkilidir.

Açık piyasa işlemleri, yalnızca para politikası amaçları için yürütülür ve Hazineye, kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kurum ve kuruluşlara kredi amacıyla yapılamaz.

Madde 56-

Banka, Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarına avans veremez ve kredi açamaz, Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının ihraç ettiği borçlanma araçlarını birincil piyasadan satın alamaz.

Banka, bu Kanunla yetki verilen işlemler dışında avans veremez ve kredi açamaz, vereceği avans ve açacağı kredi teminatsız veya karşılıksız olamaz, her ne şekilde olursa olsun kefil olamaz ve doğrudan kendisi ile ilgili işlemler dışında teminat veremez.

III. AÇIK PİYASA İŞLEMLERİNE KATILMA KOŞULLARI

Merkez Bankasınca gerçekleştirilecek açık piyasa işlemlerine taraf olmak isteyen kuruluşların aşağıdaki koşulları yerine getirmiş olmaları gerekmektedir:

A- BANKALAR :

i) Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösteren Bankalararası Para Piyasasına taahhütname imzalanarak taraf olunması,

ii) Merkez Bankası İstanbul Şubesi nezdinde Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) Serbest Depo Taahhünamesi'ni imzalayarak DİBS Serbest Deposu tesis ettirilmesi ya da Elektronik Menkul Kıymet Transferi (EMKT) sistemine üye olunması,

iii) Ek 1a ve Ek 1b'de yer alan "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi"nden birinin iki nüsha halinde imzalanarak Merkez Bankasına ibrazı ile, bu nüshalardan birinin Merkez Bankası yetkililerince imzalanarak bankaya iade edilmiş olması,

iv) Banka tanıtım formunun düzenlenerek Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğüne tevdi edilmiş olması.

B- ARACI KURUMLAR :

i) Sermaye Piyasası Kanunu'nunda sayılan sermaye piyasası faaliyetlerinden;

- Halka arza aracılık,
- Alım-satıma aracılık,
- Portföy yöneticiliği,
- Yatırım danışmanlığı,
- Menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile alım-satımı faaliyeti

(repo ve ters repo işlemleri)

konularında Sermaye Piyasası Kurulundan (SPK) yetki belgesi almış olmaları ve bunu tevsik etmeleri,

ii) Ödenmiş sermayelerinin asgari 6 milyon Türk lirası olması, daha sonra da Merkez Bankasınca belirlenecek asgari sermaye tutarına yükseltmeleri,

iii) Merkez Bankası nezdindeki Devlet İç Borçlanma Senetleri ve Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama Şirketi (HMKVŞ) Tarafından Yurt İçinde İhraç Edilen Kira Sertifikası Bloke Deposunda Resmi Gazete fiyatları ile değerlendirilmiş, ödenmiş sermayelerinin en az % 10'unu karşılayacak tutarda DİBS veya HMKVŞ tarafından yurt içinde ihraç edilmiş kira sertifikası bulundurmaları,

iv) Merkez Bankasınca teknik bilgi, donanım ve yönetim kalitesi açısından yeterli bulunmaları,

v) Ek 2a ve Ek 2b'de yer alan "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi"nden birinin iki nüsha halinde imzalanarak Merkez Bankasına ibrazı ile,

bu nüshalardan birinin Merkez Bankası yetkililerince imzalanarak aracı kuruma iade edilmiş olması,

vi) Aracı kurum tanıtım formunun düzenlenerek Merkez Bankasına tevdi edilmiş olması.

Bu koşulları yerine getirebilen aracı kurumların, açık piyasa işlemleri yapabilmeleri için, Merkez Bankasınca kendilerine tahsis edilecek genel işlem limiti “Açık Piyasa İşlemleri Teminat Sistemi” bölümünde ayrıntıları anlatılan, teminat tür ve oranları üzerinden belirlenecektir.

Yukarıdaki sözü edilen şartların yerine getirilmiş olması, Merkez Bankasının banka ya da aracı kurumlarla işlem yapma zorunluluğu anlamına gelmemektedir. Bu talimat çerçevesinde belirtilen ya da piyasada geçerli genel kabul görmüş işlem kural ve standartlarına uymayan kuruluşların açık piyasa işlemleri yapma yetkisi, Merkez Bankasınca belli bir süre için askıya alınabilir ya da kesin olarak iptal edilebilir.

Ayrıca, Merkez Bankası gerekli gördüğü hallerde, sadece bazı kuruluşları bu talimat çerçevesinde belirlenen açık piyasa işlemlerini yapmaya davet edebilir.

IV. AÇIK PİYASA İŞLEM ÇEŞİTLERİ

Bu talimat çerçevesinde gerçekleştirilecek açık piyasa işlemleri aşağıdadır. Mevcut uygulamada, likidite senetleri ihraç ve erken itfa işlemleri dışındaki işlemler, Türk lirası cinsi DİBS veya HMVKŞ tarafından ihraç edilen Türk lirası cinsi kira sertifikaları karşılığı gerçekleştirilir. Başka kıymetlerin de açık piyasa işlemlerine kabul edilmesine karar verilmesi halinde, ayrıca duyuru yapılacaktır. İşlemlerde kullanılacak hesaplama yöntemleri VIII. Bölüm’de detaylı olarak açıklanmıştır.

A- Kesin (Doğrudan) Alım: Bu işlem, tedavülde bulunan kıymetlerin, işlem tarihinde belirlenmiş fiyat üzerinden işlem valöründe Merkez Bankasınca açık piyasa işlemi yapmaya yetkili kuruluşlardan satın alınması işlemidir. Merkez Bankasınca satın alınan kıymetlerin bedeli işlem valöründe, kıymet ilgili Merkez Bankası hesaplarına aktarıldığında, ilgili kuruluşların Elektronik Fon Transferi (EFT) hesaplarına ya da Merkez Bankası nezdindeki mevduat hesaplarına alacak kaydedilerek, kuruluşlara kalıcı likidite sağlanır. Genellikle, piyasada kalıcı likidite sıkışıklığı olduğunda tercih edilen bir açık piyasa işlemi çeşididir.

B- Kesin (Doğrudan) Satım: Bu işlem, açık piyasa işlemleri portföyündeki mevcut kıymetlerin, işlem tarihinde belirlenmiş fiyat üzerinden işlem valöründe Merkez Bankasınca açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlara satılması işlemidir. Satılan kıymetlerin bedeli Merkez Bankasının ilgili hesabına yatırıldığında, kıymetler satın alan kuruluşların EMKT sistemindeki ya da Merkez Bankası İstanbul Şubesi nezdindeki serbest depolarına aktarılır. Böylece, ilgili kuruluşların toplam rezervleri kalıcı olarak azaltılır. Genellikle piyasada kalıcı likidite fazlası olduğunda tercih edilen bir açık piyasa işlemi çeşididir.

C- Geri Satım Vaadi ile Alım (Repo): Geri satım vaadi ile alım işlemi, genellikle piyasada likidite sıkışıklığının geçici olduğu durumlarda, bankacılık sistemi likiditesinin geçici süre için artırılması amacıyla kullanılır. Bu işlemde, Merkez Bankası açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlardan, işlem tarihinde sözleşme yaparak işlem valöründe belirlenen fiyat üzerinden, ilerideki bir tarihte geri satmak taahhüdüyle kıymet satın alır. Geri satım fiyatı, alış işleminin valör tarihinde belirlenir. İşleme taraf kuruluş da işlem vadesinde geri satım vaadi ile alım işlemine konu kıymeti satın almayı taahhüt eder. İşlemin valör tarihinde geri satım vaadi ile alım işlemlerine konu kıymetler Merkez Bankası hesaplarına aktarıldığında, alım bedeli ilgili kuruluşların EFT hesaplarına ya da Merkez Bankası İstanbul Şubesi nezdindeki mevduat hesaplarına alacak kaydedilir. Geri satım vaadi ile alım işleminin vadesinde, işlem valöründe belirlenen fiyat üzerinden hesaplanan satış bedeli ilgili kuruluşlar tarafından ilgili Merkez Bankası hesabına yatırıldığında, kıymetler ilgili kuruluşun EMKT sistemindeki ya da Merkez Bankası İstanbul Şubesi nezdindeki serbest depolarına iade edilir. Geri satım vaadi ile alım işlemlerinin vadesi 91 günü aşamaz.

Merkez Bankası, bu tür işlem yapmak isteyen ve bu nedenle Ek 1b'de yer alan "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi (Bankalar-Opsiyonlu)" ve Ek 2b'de yer alan "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi (Aracı Kurumlar-Opsiyonlu)"yu imzalayan kuruluşlardan geri satım vaadi ile alım işleminde satın aldığı kıymeti ileri bir tarihte satma taahhüdünden dönebilir. Bu durumda Merkez Bankası üzerinde herhangi bir hukuki sorumluluk doğmaz.

Ek 1b ve Ek 2b'de yer alan sözleşmeleri imzalayan kuruluşların mevcut sözleşmeleri yeni sözleşmelerin imzalanmasıyla geçerliliğini yitirecektir.

D- Geri Alım Vaadi ile Satım (Ters Repo): Geri alım vaadi ile satım işlemi, genellikle piyasada geçici likidite fazlasının olduğu durumlarda, fazla likiditenin çekilmesi amacıyla yapılan bir işlemdir. Bu işlemde, Merkez Bankası portföyündeki kıymetleri, açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlara, işlem tarihinde sözleşme yaparak işlem valöründe belirlenen fiyat üzerinden, ilerideki bir tarihte geri almak taahhüdüyle satar. Geri alım fiyatı, satış işleminin valöründe belirlenir. İşleme taraf kuruluş da işlem vadesinde geri alım vaadi ile satım işlemine konu kıymeti Merkez Bankasına satmayı taahhüt eder. Satış bedeli Merkez Bankasının ilgili hesabına yatırıldığında, geri alım vaadi ile satım konusu kıymetler ilgili kuruluşun EMKT sistemindeki ya da Merkez Bankası İstanbul Şubesi nezdindeki serbest depolarına aktarılır. Geri alım vaadi ile satım işleminin vadesi geldiğinde, kıymetler işlem valöründe belirlenen fiyattan geri alınarak, alım bedeli ilgili kuruluşların EFT hesaplarına ya da Merkez Bankası İstanbul Şubesi nezdindeki mevduat hesaplarına aktarılır. Geri alım vaadi ile satım işlemlerinin vadesi 91 günü aşamaz.

Merkez Bankası, bu tür işlem yapmak isteyen ve bu nedenle Ek 1b’de yer alan “Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi (Bankalar-Opsiyonlu)” ve Ek 2b’de yer alan “Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi (Aracı Kurumlar-Opsiyonlu)”yu imzalayan kuruluşlardan geri alım vaadi ile satım işleminde sattığı kıymeti ileri bir tarihte alma taahhüdünden dönebilir. Bu durumda Merkez Bankası üzerinde herhangi bir hukuki sorumluluk doğmaz.

Ek 1b ve Ek 2b’de yer alan sözleşmeleri imzalayan kuruluşların mevcut sözleşmeleri yeni sözleşmelerin imzalanmasıyla geçerliliğini yitirecektir.

E- Likidite Senetleri İhraç/Erken İtfa: Merkez Bankası para politikasının etkinliğini artırmak amacıyla, piyasadaki fazla likiditenin çekilmesine yönelik olarak kullanılacak bir araçtır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nun 52 nci maddesine göre, Merkez Bankası, kendi nam ve hesabına vadesi 91 günü geçmeyen likidite senetleri ihraç edebilir. Likidite senetleri ikincil piyasada da alınıp satılabilecektir. Merkez Bankası, gerekli gördüğü hallerde likidite senetlerini geri satın alabilecek, diğer bir deyişle erken itfa edebilecektir.

V. AÇIK PİYASA İŞLEMLERİNDE UYGULANAN YÖNTEMLER

Bu genelge kapsamındaki açık piyasa işlemleri, piyasa koşulları dikkate alınarak, kotasyon ya da ihale yöntemiyle gerçekleştirilebilir. İşlemlerin hangi yöntemle gerçekleştirileceği Merkez Bankasınca belirlenir.

A- KOTASYON :

Kotasyon yönteminde;

- kesin alım/satım ve likidite senetleri ihraç/erken itfa işlemlerinde alımı ve satımı yapılacak kıymetlerin tanım ve fiyatları,
- Geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde ise vade ve faiz / getiri oranları ,

ile bu işlemlere ilişkin işlem tutarları Merkez Bankasınca belirlenir.

İşlem yapmaya yetkili kuruluşlar, isterlerse Merkez Bankasınca belirlenecek fiyatlardan/faiz/getiri oranlarından söz konusu işlemleri gerçekleştirebilirler.

Merkez Bankası, kotasyon işlemlerine ilişkin bilgileri, aşağıda belirtilen Reuters sayfalarında ilan edebileceği gibi, gerekli görmesi halinde, kendi belirleyeceği kuruluşlarla doğrudan da kotasyon yoluyla işlem gerçekleştirebilir.

i) Kotasyon İlanı:

Merkez Bankası, kotasyon bilgilerini piyasaya;

- a) Reuters servisi,
- b) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ödeme Sistemleri İhale Sistemi (İhS)

aracılığı ile duyurur. Duyuru, yukarıdaki araçlardan biri ya da ikisi bir arada kullanılmak suretiyle yapılabilir.

Kotasyon duyurusu hangi yöntemle yapılırsa yapılsın aşağıdaki bilgileri içerir:

- Kotasyon numarası,
- Kotasyonu yapılan işlem türü (kesin alım, kesin satım, geri satım vaadi ile alım, geri alım vaadi ile satım, likidite senetleri ihracı ya da erken itfası),

- Kotasyon tarih ve saati (en son teklif verme zamanı),
- İşlem valörü,
- Menkul kıymet tanımı (kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde) / işlem vadesi (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde),
- Teklif verme şekli (TCMB Ödeme Sistemleri İhS ya da telefon),

ii) Kotasyon Tekliflerinin Alınması:

Yetkili kuruluşların, en son teklif verme saatine kadar tekliflerini Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğüne iletmeleri gerekmektedir. Ayrıca tekliflerin iletme biçiminin kotasyon duyurusunda yer aldığı şekilde olması ve tekliflerin, ister TCMB Ödeme Sistemleri İhS aracılığı ile ister telefonla verilsin, aşağıdaki bilgileri mutlaka içermesi gerekmektedir:

- Kotasyon numarası,
- Teklifi veren yetkili kuruluş,
- Teklif edilen tutar (kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde nominal değer, geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde Türk lirası tutarı olarak 1 milyon Türk lirası ve katları),
- Fiyat (kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde, TL 100 nominal değer için)/ Faiz / Getiri oranı (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde (xx,xx))

Merkez Bankasınca kotasyon tekliflerinin telefonla alınması halinde, tekliflerin Merkez Bankasına açık piyasa işlemleri yapma yetkisi bulunan kişilerce verilmesi zorunludur. Teklif bilgilerine ilişkin çıkacak her türlü uyuşmazlıkta, telefon görüşme kayıtları esas alınır, sorunun çözülmemesi durumunda Merkez Bankası kayıtları geçerli olur.

Kotasyon saatinden sonra verilen ve/veya yukarıdaki bilgileri doğru şekliyle içermeyen teklifler değerlendirmeye alınmaz. Bu nedenle, saatlerin TCMB Ödeme Sistemleri İhS saatine uygunluğunun sağlanması gerekmektedir. Saatlerde farklılık olması durumunda TCMB Ödeme Sistemleri İhS saati esas alınır.

TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile gönderilecek açık piyasa işlemlerine ilişkin kotasyon teklif mesajları (API Kotasyon Teklifi), TCMB Ödeme Sistemleri Mesaj Yapısı ve İşlem Türleri (Kullanım Kuralları) dokümanına uygun olarak hazırlanır. TCMB Ödeme Sistemleri İhS mesajındaki bilgilerin yanlış olmasından, yanlış alana girilmesinden, hiç girilmemesinden veya başka yanlışlıklardan doğacak sonuçlar teklifi gönderene aittir.

TCMB Ödeme Sistemleri İhS aracılığı ile alınacak tekliflerde;

- Kotasyon kodu ve/veya numarasının yanlış olması,
- Teklif tutarının, en az tutar ve katlarında olmaması,
- Kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde fiyat yerine faiz / getiri oranı belirtilmesi,
- Kotasyon işlem saatleri dışında teklif gönderilmesi ve benzeri

hallerde teklifler değerlendirmeye alınmaz. Yapılan hata, TCMB tarafından kuruluşlara TCMB Piyasa İşlemleri Bildirim (H04) mesajı ile iletilir.

Kuruluşlardan gelen başarılı kotasyon repo teklifleri sonrasında, kuruluşlara tekliflerine ait bilgiler TCMB Piyasa İşlemleri Bildirim mesajı ile iletilir. TCMB Piyasa İşlemleri Bildirim mesajını alan kuruluşlar, her bir referans (RF) nolu geri satım vaadiyle alım teklifi için bir Katılımcı Piyasa İşlemleri Bildirim (H03) mesajını Bankamıza iletirler. Her bir Katılımcı Piyasa İşlemleri Bildirim mesajı ile ilgili teklife ait en fazla beş kıymet bildirilir. Kuruluşun aynı referans numarasıyla göndermiş olduğu birden fazla Katılımcı Piyasa İşlemleri Bildirim mesajı varsa, doğru gelen ilk Katılımcı Piyasa İşlemleri Bildirim mesajı kabul edilir. Katılımcı Piyasa İşlemleri Bildirim mesajını doğru bir şekilde gönderen katılımcılar mevcut repo ihalelerinde izledikleri süreci takip ederek işlemlerini tamamlar.

Mükerrer teklif gönderilmesi durumunda, ayırım yapılmaksızın tekliflerin hepsi değerlendirmeye alınır. TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile gönderilen tekliflere ilişkin olarak, daha sonra yapılacak düzeltme talepleri kabul edilmez.

Kotasyon teklifleri TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile istenildiğinde, diğer iletişim araçları ile verilen teklifler kabul edilmez. Ancak, kotasyon katılımcılarının kendi Katılımcı Arayüzü Sistemi İstemcilerinde veya iletişim ağı alt yapılarında ya da TCMB Ödeme Sistemleri hizmetlerinde bir sorun olması ve bu durumun TCMB Ödeme Sistemleri operasyon veya teknik birimlerince teyit edilmesi durumunda teklifler telefon ile alınabilir. TCMB Ödeme Sistemleri üyesi olmayan kuruluşlar, kotasyonlarda tekliflerini telefon ile verebilir.

TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile teklif verecek aracı kurumların, mesaj gönderiminden önce Piyasalar Genel Müdürlüğü ile telefonla temas kurarak, ilgili depo hesaplarında bulunan teminatlar esas alınarak belirlenen işlem yapma limitleri için mutabakat sağlamaları gerekir. İşlem yapma limitini aşan teklifler değerlendirmeye alınmaz.

iii) Kotasyon Sonuçlarının İlanı:

Kesin alım/satım ile likidite senetleri ihraç/erken itfasına ilişkin kotasyonların sonuçları Reuters servisinin CBTM, geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım kotasyonlarının sonuçları da CBTG sayfasında aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde ilan edilir.

- Toplam teklif tutarı,
- Kabul edilen teklif tutarı,
- Ortalama fiyat (kesin alım/satım ve likidite senetleri işlemlerinde),
- Ortalama faiz/getiri oranı (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde),
- En yüksek ve en düşük fiyatlar (kesin alım/satım ve likidite senetleri işlemlerinde),

- En yüksek ve en düşük faiz/getiri oranları (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde).

Kotasyon tekliflerini hatasız olarak gönderen kuruluşlara işlemlere ilişkin teyit bilgileri TCMB Ödeme Sistemleri İhS ya da faks aracılığıyla gönderilir.

iv) Kotasyonlara İlişkin Diğer Hususlar:

a) Aynı gün içinde birden fazla tanım ve vade için kotasyon açılabilir.

b) Yukarıda açıklanan hususların yanı sıra Merkez Bankası, ilan ettiği kesin alım, kesin satım, likidite senetleri ihraç/erken itfa, geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım kotasyonlarını iptal etme hakkına da sahiptir.

B- İHALE :

Merkez Bankası, işlem fiyatlarının/faiz/getiri oranlarının piyasa koşullarına göre belirlenmesi amacıyla işlemlerini ihale yöntemi ile gerçekleştirebilir. Merkez Bankası, aşağıdaki ihale yöntemlerinde, ihale miktarını önceden ilan edebileceği gibi, teklifler alındıktan sonra da belirleyebilir. İhalelere ilişkin temel bilgiler aşağıdadır:

i) İhale Çeşitleri:

a) Miktar İhalesi: Bu ihale yönteminde;

- kesin alım/satım ve likidite senetleri ihraç/erken itfa işlemlerinde kıymet tanımı (ISIN) ile alış/satış fiyatı,
- Geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde ise işlem vadesi ile faiz / getiri oranı,

Merkez Bankasınca belirlenir. Gelen teklifler, ihale miktarından az veya eşit ise tekliflerin hepsi kazanır. Ancak, gelen tekliflerin ihale miktarını aşması durumunda, ihale tutarı kuruluşlara, ihale tutarının toplam teklif tutarına oranı ile her bir kuruluşun toplam teklifinin çarpılması yoluyla dağıtılır.

b) Son Fiyat İhalesi: Bu ihale yönteminde, ihale tutarı Merkez Bankasınca belirlenir. İhale teklifleri;

- kesin alım ve likidite senedi erken itfa ihalelerinde en düşük fiyattan en yüksek fiyata, kesin satım ve likidite senedi ihraç ihalelerinde en yüksek fiyattan en düşük fiyata,

- Geri satım vaadi ile alım ihalelerinde en yüksek faiz / getiri oranından en düşük faiz / getiri oranına, geri alım vaadi ile satım ihalelerinde ise en düşük faiz / getiri oranından en yüksek faiz / getiri oranına

doğru sıralanır. İhalede satılmak istenen tutara ulaşınca kadar olan ön sıralardaki teklifler ihaleyi kazanmış, diğerleri ise ihaleyi kaybetmiş sayılırlar. İhaleyi kazananların hepsine uygulanacak fiyat/faiz/getiri oranı, ihaleyi kazanan en son teklifin fiyatı/faiz/getiri oranı olur. İhalede kazanan en son teklif ile ihale tutarı aşılıyor ise bu teklifin ihale tutarını dolduran kısmı ihaleyi kazanmış sayılır. İhalenin kesildiği fiyattan/faiz/getiri oranından birden fazla teklif varsa, kalan kısım, dağıtılacak kısmın son fiyattaki/faiz/getiri oranındaki teklif toplamına oranı dikkate alınarak katılımcılara pay edilir.

c) Geleneksel İhale Yöntemi: Bu ihale yönteminde ihaleyi kazananların işlemleri, kendi teklif fiyatlarından/faiz/getiri oranlarından gerçekleştirilir. Bu yöntemde son fiyat ihalesinde olduğu gibi, teklifler;

- kesin alım ve likidite senedi erken itfa ihalelerinde en düşük fiyattan en yüksek fiyata, kesin satım ve likidite senedi ihraç ihalelerinde en yüksek fiyattan en düşük fiyata doğru,
- Geri satım vaadi ile alım ihalelerinde en yüksek faiz / getiri oranından en düşük faiz / getiri oranına, geri alım vaadi ile satım ihalelerinde ise en düşük faiz / getiri oranından en yüksek faiz / getiri oranına

doğru sıralamaya tabi tutulur. Tüm işlemlerde, Merkez Bankasınca öngörülen tutara ulaşınca kadar olan ön sıralardaki teklifler ihaleyi kazanmış, diğerleri ise ihaleyi kaybetmiş sayılırlar. İhalede kazanan son teklif ile ihale tutarı aşılıyor ise, bu teklifin ihale tutarını dolduran kısmı ihaleyi kazanmış sayılır. İhalenin kesildiği fiyattan/faiz/getiri oranından birden fazla teklif bulunuyor ise, kalan kısım, dağıtılacak kısmın son fiyattaki/faiz/getiri oranındaki teklif toplamına oranı dikkate alınarak katılımcılara pay edilir.

Miktar yöntemiyle düzenlenen repo ihale işlemlerinde sınırda kazanan tekliflere dağıtılacak miktar, kuruluşlar dikkate alınmaksızın 1 Türk lirası ve katı olarak belirlenir. Bunun dışındaki tüm ihale işlemlerinde sınırda kazanan tekliflere dağıtılacak miktar, dağıtım sonrasında en yakın 1.000 Türk lirası katına yuvarlanır.

ii) İhalelerin İlanı:

Merkez Bankası, ihale bilgilerini piyasaya;

- a) Reuters servisi,
- b) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ödeme Sistemleri İhale Sistemi (İhS)

aracılığı ile duyurur. Duyuru, yukarıdaki araçlardan biri ya da ikisi bir arada kullanılmak suretiyle yapılabilir.

İhale duyurusu hangi yöntemle yapılırsa yapılsın aşağıdaki bilgileri içerir:

- İhale numarası,
- İhalesi yapılan işlem türü (kesin alım, kesin satım, geri satım vaadi ile alım, geri alım vaadi ile satım, likidite senetleri ihracı ya da erken itfası),
- İhale tutarı (kesin alım/satım ve likidite senetleri ihraç/erken itfa işlemlerinde nominal tutar, geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde işlem valöründeki Türk lirası tutarı olup, ihale duyurusunda belirtilen tutar bir gösterge niteliğindedir. Merkez Bankası, bu tutara bağlı kalmayabilir veya ihale tutarını ilan etmeyebilir),
- İhale tarih ve saati (en son teklif verme zamanı),
- İşlem valörü,
- Menkul kıymet tanımı (kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde) / işlem vadesi (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde),
- Teklif verme şekli (TCMB Ödeme Sistemleri İhS ya da telefon),
- İhale şekli (miktar, son fiyat veya geleneksel ihale yöntemi),

Yukarıdaki bilgileri içeren ihale duyurusunun yapılması ile ihale saati arasında yetkili kuruluşlara karar verebilmeleri ve tekliflerini hazırlayabilmeleri için uygun zaman aralığı bırakılmaya özen gösterilir. Ancak, bu zaman aralığı, Gün İçi Geri Satım Vaadi ile Alım İhalelerinde çeyrek saatlerle ifade edilebilir.

iii) İhale Tekliflerinin Alınması:

Yetkili kuruluşların, ihale gününde en son teklif verme saatine kadar tekliflerini Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğüne iletmeleri gerekmektedir. Ayrıca tekliflerin iletme biçiminin ihale duyurusunda yer aldığı şekilde olması ve tekliflerin, ister TCMB Ödeme Sistemleri İhS aracılığı ile ister telefonla verilsin, aşağıdaki bilgileri mutlaka içermesi gerekmektedir:

- İhale numarası,
- Teklifi veren yetkili kuruluş,
- Teklif edilen tutar (kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde nominal değer, geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde Türk lirası tutarı olarak 1 milyon Türk lirası ve katları)
- Fiyat (kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde kuruşsuz, TL 100 nominal değer için)/ Faiz / Getiri oranı (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde (xx,xx))
- Geri satım vaadi ile alım işlemlerinde, işleme konu kıymet tanımı (ISIN).

Merkez Bankasınca ihale tekliflerinin telefonla alınması halinde, tekliflerin Merkez Bankasına açık piyasa işlemleri yapma yetkisi bulunan kişilerce verilmesi zorunludur. Teklif bilgilerine ilişkin çıkacak her türlü uyuşmazlıkta, telefon görüşmelerinin bant kayıtları esas alınır, sorunun çözülememesi durumunda Merkez Bankası kayıtları geçerli olur.

İhale saatinden sonra verilen ve/veya yukarıdaki bilgileri doğru şekliyle içermeyen teklifler değerlendirmeye alınmaz. Bu nedenle, saatlerin TCMB Ödeme Sistemleri İhS saatine uygunluğunun sağlanması gerekmektedir. Saatlerde farklılık olması durumunda TCMB Ödeme Sistemleri İhS saati esas alınır.

TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile gönderilecek açık piyasa işlemlerine ilişkin ihale teklif mesajları (İhale Teklifi), Merkez Bankası Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü talimatlarına uygun olarak hazırlanır. TCMB Ödeme Sistemleri İhS mesajındaki bilgilerin yanlış olmasından, yanlış alana girilmesinden, hiç girilmemesinden veya başka yanlışlıklardan doğacak sonuçlar teklifi gönderene aittir.

TCMB Ödeme Sistemleri İhS aracılığı ile alınacak tekliflerde;

- İhale kodu ve/veya numarasının yanlış olması,
- Teklif türünün yanlış olması,
- Teklif tutarının, en az tutar ve katlarında olmaması,
- Kesin alım/satım ve likidite senedi ihraç/erken itfa işlemlerinde fiyat yerine faiz / getiri oranı belirtilmesi,
- Geri satım vaadi ile alım işlemlerinde işleme konu kıymet tanımının (ISIN) bildirilmemesi ya da yanlış bildirilmesi,

halinde teklifler değerlendirmeye alınmaz.

Mükerrer teklif gönderilmesi durumunda, ayırım yapılmaksızın tekliflerin hepsi değerlendirmeye alınır. TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile gönderilen tekliflere ilişkin olarak, daha sonra yapılacak düzeltme talepleri kabul edilmez.

İhale teklifleri TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile istenildiğinde, diğer iletişim araçları ile verilen teklifler kabul edilmez. Ancak, ihale katılımcılarının kendi Katılımcı Arayüzü Sistemi İstemcilerinde veya iletişim ağı alt yapılarında ya da TCMB Ödeme Sistemleri hizmetlerinde bir sorun olması ve bu durumun TCMB Ödeme Sistemleri operasyon veya teknik birimlerince teyit edilmesi durumunda teklifler telefon ile alınabilir. TCMB Ödeme Sistemleri üyesi olmayan kuruluşlar, ihalelerde tekliflerini telefon ile verebilir.

TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile teklif verecek aracı kurumların, mesaj gönderiminden önce Piyasalar Genel Müdürlüğü ile telefonla temas kurarak, ilgili depo hesaplarında bulunan teminatlar esas alınarak belirlenen işlem yapma limitleri için mutabakat sağlamaları gerekir. İşlem yapma limitini aşan teklifler değerlendirmeye alınmaz. Değerlendirmeye alınmayacak teklifler; kesin satım ve likidite senedi ihraç/ geri satım vaadi ile alım ihalelerinde en düşük fiyatlı/faizli/getirililerden kesin alım ve likidite senedi erken itfa/ geri alım vaadi ile satım ihalelerinde en yüksek fiyat/ faizli/getirililerden seçilir. İşlem yapma limitini aşan teklif göndermeyi tekrarlayan aracı kurumların tekliflerinin tamamı ihale dışı bırakılabilir.

iv) İhale Sonuçlarının İlanı:

Kesin alım/satım ile likidite senetleri ihraç/erken itfasına ilişkin ihalelerin sonuçları Reuters servisinin CBTM, geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile

satım ihalelerinin sonuçları da CBTG sayfasında aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde ilan edilir.

- Toplam teklif tutarı,
- İhaleyi kazanan teklif tutarı,
- Ortalama fiyat (kesin alım/satım ve likidite senetleri işlemlerinde),
- Ortalama faiz/getiri oranı (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde),
- İhaleyi kazanan en yüksek ve en düşük fiyatlar (kesin alım/satım ve likidite senetleri işlemlerinde),
- İhaleyi kazanan en yüksek ve en düşük faiz/getiri oranları (geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde).

İhale sonuçlarına göre ihaleyi kazanan kuruluşlara işlemlere ilişkin teyit bilgileri TCMB Ödeme Sistemleri İhS ya da faks aracılığıyla gönderilir.

v) İhalelere İlişkin Diğer Hususlar:

- a) Aynı gün içinde birden fazla tanım ve vade için ihale açılabilir.
- b) Merkez Bankası, uygun görmesi halinde, ihalelerde oluşacak ortalama fiyat veya faiz/getiri oranı üzerinden;

- Kesin alım ve likidite senetleri erken itfa ihalelerinde ağırlıklı ortalama fiyatın altında,
- Kesin satım ve likidite senetleri ihraç ihalelerinde ağırlıklı ortalama fiyatın üstünde,
- Geri satım vaadi ile alım ihalelerinde ağırlıklı ortalama faiz/getiri oranının üstünde,
- Geri alım vaadi ile satım ihalelerinde ağırlıklı ortalama faiz/getiri oranının altında

teklif veren katılımcılara en fazla bu tekliflerinin toplam tutarı ile sınırlı kalmak üzere opsiyon kullanabilir. Opsiyon kullanımı söz konusu olduğu takdirde, opsiyon duyurusu ihale sonuçları ile birlikte yapılır. Aksine bir duyuru olmadığı sürece, toplam opsiyon tutarı, ihale tutarının % 25'i ile sınırlıdır. Opsiyon tekliflerinin toplam

opsiyon limitini geçmesi halinde, ihale sıralamasındaki teklif miktarlarına göre dağıtım yapılır.

c) Yukarıda açıklanan hususların yanı sıra Merkez Bankası, kesin alım, kesin satım, likidite senetleri ihraç/erken itfa, geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım ihalelerinde ihale tutarlarını, ihale sonuçlarına göre istediği şekilde belirleyebileceği gibi ihaleyi iptal etme hakkına da sahiptir.

C- BORSA İSTANBUL A.Ş. (BIST) BÜNYESİNDE BULUNAN PİYASALARDA YAPILAN İŞLEMLER:

Merkez Bankasınca BIST nezdinde kurulu bulunan piyasalarda işlem yapılması halinde, işlemlerde BIST tarafından söz konusu piyasalarda uygulanan işlem kuralları geçerlidir.

VI. AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇALIŞMA ESASLARI

A- İşlem Saatleri: İşlemler saat 10:00 – 16:00 arasında gerçekleştirilir. Aynı gün valörlü standart ihaleler saat 11:00'de gerçekleştirilirken, para piyasası faiz oranlarında aşırı dalgalanmayı gidermek amacıyla Gün İçi Geri Satım Vaadi ile Alım İhaleleri çalışma saatleri arasında herhangi bir anda ilan edilerek, kısa sürede teklifler alınmak suretiyle gerçekleştirilebilecektir. Kuruluşlar yükümlülüklerini saat 16:45'e kadar yerine getirmek zorundadır. Ancak piyasa koşullarına göre Merkez Bankasınca çalışma saatlerinde değişiklik yapılması söz konusu olabilir. Bu çerçevede, yükümlülüklerin yerine getirilme süresi EFT kapanış saatine kadar uzatılabilir.

B- Ayrıştırılmış kuponlu kıymetler/kira sertifikaları geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemlerinde ayrıştırılmış hali ile anapara ve kupon/kira ödemesi olarak ayrı ayrı kullanılır, birlikte kullanılamaz.

C- Geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde kullanılan kıymetlerin vadesi, geri satım vaadi ile alım/geri alım vaadi ile satım işlem vadesinden en az 1 gün fazla olmak zorundadır. Ancak, Merkez Bankası zorunlu durumlarda, vadesi geri satım vaadi ile alım vadesine rastlayan kıymetlerin de geri satım vaadi ile alım işlemlerinde kullanılmasına izin verebilir. Kupon/kira ödemesi ödemesi geri satım vaadi ile alım/geri alım vaadi ile satım işlemi dönemine ya da

vadesine rastlayan kıymetler geri satım vaadi ile alım/geri alım vaadi ile satım işlemlerinde kullanılamaz.

D- Geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde, işleme konu kıymetlerin Resmi Gazete fiyatları baz alınır. Geri satım vaadi ile alım işlemlerinde; işleme konu kıymetlerin Resmi Gazete fiyatı geri satım vaadi ile alım geri satış fiyatı olarak belirlendikten sonra, söz konusu fiyattan işlem faizi/getiri oranı düşülerek geri satım vaadi ile alım alış fiyatı belirlenir. Geri alım vaadi ile satım ise, işleme konu kıymetlerin Resmi Gazete fiyatı geri alım vaadi ile satım satış fiyatı olarak belirlenirken, geri alım vaadi ile satım alış fiyatı söz konusu fiyata işlem faizi/getirisi eklenerek hesaplanır.

E- Faiz/getiri oranlarını tam olarak yansıtması amacıyla, geri satım vaadi ile alım alış fiyatları ile geri alım vaadi ile satım geri alış fiyatları, 5 haneli küsuratlı (örneğin 95,11657) olarak belirlenir. En son hane en yakın tam sayıya yuvarlanır.

F- Açık piyasa işlemlerinde kıymet transferleri, EMKT sistemi depo (EMKT üyesi olmayan bankaların serbest depo) hesapları üzerinden gerçekleştirilir. İşlemler aracı kurumlarla gerçekleştirildiğinde, kıymet teslimi ilgili aracı kurumun Takasbank hesabı üzerinden gerçekleştirilir.

G- Açık piyasa işlemlerinde kıymet teslimi ile ödeme eş zamanlı olarak gerçekleştirilir. Diğer bir deyişle, Merkez Bankasının alım niteliğindeki işlemlerinde kıymetler teslim alınmadan bedelin ödenmesi, satım niteliğindeki işlemlerinde ise bedelin alınmadan kıymet tesliminin yapılması söz konusu değildir.

H- Kotasyon yolu ile yapılan açık piyasa işlemlerinin telefonla gerçekleştirilmesi halinde, işleme taraf olan kuruluş yetkilisinin telefonda işlemi talep etmesi ve Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü yetkilisinin onay vermesi ile gerçekleşmiş sayılır. Çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde Merkez Bankası işlem ve telefon kayıtları esas alınır.

I- Açık piyasa işlemleri çerçevesinde yapılan herhangi bir işlem sonucunda, kuruluşlar, taahhüt ettikleri yükümlülükleri zamanında yerine getirmek zorundadırlar. Taahhüt edilen yükümlülükler zamanında yerine getirilemediği takdirde, Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi'ndeki yaptırımlar uygulanır. Ancak, bu yaptırımlar uygulanıncaya kadar, ilgili bankanın Bankalararası Para Piyasasındaki borç alabilme limitinin uygun olması durumunda, bu borç karşılığı kıymetler Bankalararası Para Piyasası teminatları arasına dahil edilerek söz konusu bankaya Merkez Bankası

nezdindeki hesaplarının negatif bakiye vermesi imkanı tanınabilir. Ancak, bankalar kullandıkları bu imkan karşılığında ortaya çıkan negatif bakiyeleri üzerinden Merkez Bankası Bankalararası Para Piyasası Müdürlüğünde geçerli cezai yaptırımlara tabi tutulurlar.

J- Geri satım vaadi ile alım ve geri alım vaadi ile satım işlemleri 91 günü aşmamak kaydıyla herhangi bir vadede yapılabileceği gibi, ileri valörle işlem yapmak da mümkündür.

K- Reuters Servislerinin Kullanılması: Açık piyasa işlemleri duyurularının yapıldığı Merkez Bankasına tahsis edilmiş Reuters sayfaları aşağıdaki gibidir:

Geri satım vaadi ile alım/geri alım vaadi ile satım işlemleri ilanları : CBTF

Geri satım vaadi ile alım/geri alım vaadi ile satım işlem sonuçları : CBTG

Kesin alım/kesin satım ve likidite senetleri işlemleri ilanları : CBTL

Kesin alım/kesin satım ve likidite senetleri işlem sonuçları: CBTM

L- Açık piyasa işlemleri çerçevesinde Merkez Bankası ile gerçekleştirilen geri satım vaadi ile alım işlemlerinin vadesinde oluşan faiz/getiri üzerinden gelir vergisi tevkifatı işleme taraf olan kuruluş tarafından kesilerek Merkez Bankasına net ödeme yapılır, geri alım vaadi ile satım işlemlerinin vadesinde ise söz konusu gelir vergisi tevkifatı Merkez Bankası tarafından yapılarak işleme taraf olan kuruluşa net tutar ödenir. Faizler/Getiriler üzerinden yapılan gelir vergisi tevkifatına ilişkin bilgiler kesintiyi yapan kuruluş tarafından faiz gelirini/getirisini elde eden kuruluşa bildirilir.

M- Teklif mesajlarının Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğüne iletilmesi: Açık piyasa işlemlerine ilişkin teklifler TCMB Ödeme Sistemleri İhS İhale/Kotasyon Teklifi mesajı ile gönderilir. Bu kapsamda, söz konusu mesajın “ihale/kotasyon kodu” ile ilgili veri alanına aşağıdaki rakamlar girilir:

- i) Geri satım vaadi ile alım işlemlerinde 3,
- ii) Geri alım vaadi ile satım işlemlerinde 5,
- iii) Kesin alım işlemlerinde 2,
- iv) Kesin satım işlemlerinde 4,
- v) Likidite senetleri işlemlerinde 9.

İhale/Kotasyon kodlarına göre gerekli ihale/kotasyon bilgileri ilgili veri alanlarına “TCMB Ödeme Sistemleri Kullanım Kuralları (Mesaj Yapısı ve İşlem Türleri) Belgesi” ne uygun olarak girilecektir.

N- Açık Piyasa İşlemleri kıymet ve nakit transferine ilişkin işlemler ve mesajlar: Merkez Bankasınca gerçekleştirilen işlemlerin detayları, Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğünce ilgili kuruluşlara TCMB Ödeme Sistemleri İhS TCMB Piyasa İşlemleri Api Ödeme İsteği mesajı ile gönderilir. Bu bilgiler yapılan işlemlerin teyidi niteliğindedir. Her bir işlem bir bütün olarak gerçekleştirilir, parçalı işlem gerçekleştirilmesi kabul edilmez. Ancak, Merkez Bankası bir kuruluşun işlemlerinde kilitlenme olduğunda, işlemlerin parçalı olarak gerçekleştirilmesine izin verebilir. EMKT merkezi, Piyasalar Genel Müdürlüğü ve ilgili kuruluşlar arasında işlemler aşağıdaki gibi gerçekleştirilir:

- i) Kesin Alım İşlemleri:** Menkul kıymeti satan tarafın gönderdiği Açık Piyasa Satış İsteği mesajının EMKT merkezine gelmesiyle işlem başlar. EMKT merkezi işlem yapan kuruluşun mesajında belirttiği kıymete sahip olduğunu Piyasalar Genel Müdürlüğüne Açık Piyasa Satış İsteği mesajıyla bildirir. Bunun ardından Piyasalar Genel Müdürlüğü Açık Piyasa Alış İsteği mesajıyla EMKT merkezine kıymet karşılığı fon miktarını gönderir. EMKT merkezinden ilgili kuruluşa Kıymet İşlemi Bildirim ve Piyasalar Genel Müdürlüğüne Kıymet İşlemi Bildirim mesajları gönderilerek işlem sonlandırılır.
- ii) Kesin Satım İşlemleri:** Piyasalar Genel Müdürlüğünün Açık Piyasa Satış İsteği mesajını EMKT merkezine göndermesiyle işlem gerçekleştirme süreci başlar. EMKT merkezinden Açık Piyasa Satış İsteği mesajını alan ilgili kuruluş, işlem karşılığı Türk lirası tutarı Açık Piyasa Alış İsteği mesajı ile EMKT merkezine gönderir. Kıymetler ilgili bankaların EMKT nezdindeki serbest depo hesaplarına, aracı kurumların da Takasbank nezdindeki serbest depolarına aktarıldıktan sonra, EMKT merkezinden ilgili kuruluşa Kıymet İşlemi Bildirim Piyasalar Genel Müdürlüğüne de Kıymet İşlemi Bildirim mesajı gönderilerek işlem tamamlanmış olur.
- iii) Geri Satım Vaadi ile Alım İşlemleri:** Menkul kıymeti satan kuruluşun gönderdiği Açık Piyasa Repo Satış İsteği mesajının EMKT merkezine gelmesiyle işlem başlar. EMKT merkezi işlem yapan kuruluşun mesajında belirttiği kıymete sahip olduğunu Piyasalar Genel Müdürlüğüne Açık Piyasa Repo Satış İsteği mesajıyla bildirir. Bunun

ardından Piyasalar Genel Müdürlüğü Açık Piyasa Repo Alış İsteği mesajıyla EMKT merkezine kıymet karşılığı fon miktarını gönderir. EMKT merkezinden ilgili kuruluşa Kıymet İşlemi Bildirim ve Piyasalar Genel Müdürlüğüne Kıymet İşlemi Bildirim mesajları gönderilerek işlem sonlandırılır.

İşlemin vadesinde Piyasalar Genel Müdürlüğü EMKT merkezine Açık Piyasa Repo Dönüş Satış İsteği mesajı gönderir. Bunun üzerine EMKT merkezinden ilgili kuruluşa Açık Piyasa Repo Dönüş Satış İsteği mesajı gider. İlgili kuruluşun EMKT merkezine Açık Piyasa Repo Alış İsteği mesajı ile işlem vadesinde ödeyeceği tutarı göndermesinin ardından EMKT merkezi ilgili kuruluşa Kıymet İşlemi Bildirim Piyasalar Genel Müdürlüğüne de Kıymet İşlemi Bildirim mesajlarını göndererek işlemi sonlandırır.

- iv) **Geri Alım Vaadi ile Satım İşlemleri:** Piyasalar Genel Müdürlüğünün Açık Piyasa Repo Satış İsteği mesajını EMKT merkezine göndermesiyle işlem gerçekleştirme süreci başlar. EMKT merkezinden Açık Piyasa Repo Satış İsteği mesajını alan ilgili kuruluş, işlem karşılığı Türk lirası tutarı Açık Piyasa Repo Alış İsteği mesajı ile EMKT merkezine gönderir. Kıymetler ilgili bankaların EMKT nezdindeki serbest depo hesaplarına, aracı kurumların da Takasbank nezdindeki serbest depolarına aktarıldıktan sonra, EMKT merkezinden ilgili kuruluşa Kıymet İşlemi Bildirim Merkez Bankası Piyasalar Genel Müdürlüğüne de Kıymet İşlemi Bildirim mesajı gönderilerek işlem tamamlanmış olur.

İşlemin vadesinde ilgili kuruluş EMKT merkezine Açık Piyasa Repo Dönüş Satış İsteği mesajı gönderir. Bunun üzerine EMKT merkezinden Piyasalar Genel Müdürlüğüne Açık Piyasa Repo Dönüş Satış İsteği mesajı gider. Piyasalar Genel Müdürlüğünün EMKT merkezine Açık Piyasa Repo Alış İsteği mesajı ile işlem vadesinde ödeyeceği tutarı göndermesinin ardından EMKT merkezi Piyasalar Genel Müdürlüğüne Kıymet İşlemi Bildirim ilgili kuruluşa da Kıymet İşlemi Bildirim mesajlarını göndererek işlemi sonlandırır.

- v) **Likidite Senetleri İhraç/İtfa İşlemleri:** TCMB Ödeme Sistemleri İhS ile likidite senedi ihracına ilişkin ihalenin/kotasyonun duyurusu yapılır. Katılmak isteyen kuruluşlar İhale/Kotasyon Teklifi mesajları ile tekliflerini gönderirler. İhaleyi/Kotasyonu kazanan kuruluşlara Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü yetkililerince TCMB Piyasa İşlemleri Api Ödeme İsteği mesajları gönderilir. İhraç tarihinde Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü yetkilileri tarafından TCMB Portföyü Güncelleme İsteği mesajı ile ihraç miktarı kadar kıymet EMKT ihraç deposunda yaratılır. Bunun üzerine Piyasalar Genel Müdürlüğü Açık Piyasa Satış İsteği mesajlarını EMKT merkezine göndererek katılımcı kuruluşlara satılacak miktarı bildirir. EMKT merkezi kuruluşlara Açık Piyasa Satış İsteği ile kıymetlerin hazır olduğunu bildirir. Kuruluşlardan Açık Piyasa Alış İsteği mesajları ile satım bedelleri gelir. EMKT merkezinde Açık Piyasa Satış İsteği ve Açık Piyasa Alış İsteği mesajları karşılığınca (diğer bir ifadeyle kıymetler ve satım bedelleri karşılığınca) EMKT merkezinden kuruluşlara Kıymet İşlemi Bildirim, ihracı yapan Piyasalar Genel Müdürlüğüne de Kıymet İşlemi Bildirim mesajları gönderilerek likidite senetleri ihraç işlemleri tamamlanır.
- İtfa tarihinde** EMKT merkezince kıymetleri iptal edip itfa bedellerini ödeme işlemleri gerçekleştirilir. Ödeme işlemleri için Katılımcıya Açık Piyasa Ödemesi mesajı kullanılır.

VII. AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ TEMİNAT SİSTEMİ

A- GENEL ESASLAR

i) Açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlar, Merkez Bankası ile geri satım vaadi ile alım işlemi yapabilmek için açık piyasa işlemleri teminatı bulundurmakla yükümlüdürler. Merkez Bankası geri alım vaadi ile satım işlemleri için de önceden ilan etmek kaydıyla teminat isteyebilir. Söz konusu yükümlülükler, aşağıdaki depolardaki kıymetlerin toplamından oluşan Açık Piyasa İşlemleri Teminat Hesabı adı altında Piyasalar Genel Müdürlüğüne takip edilecektir. Teminat olarak kabul edilecek kıymetler aşağıdaki gibidir:

- a) Her türlü DİBS,

- b) HMVKŞ tarafından yurt içinde ve yurt dışında ihraç edilen kira sertifikaları,
- c) Merkez Bankası likidite senetleri,
- d) Döviz ve efektif depoları (sadece bankalar için),
- e) Yabancı devletler ve hazinelerince ihraç edilmiş bono ve tahviller,
- f) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilmiş Eurobondlar,
- g) Vade yapıları ve özellikleri Merkez Bankası İdare Merkezince değerlendirilerek kabul edilecek olan ABD Doları (USD) veya Euro (EUR) cinsi Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Şirketi (IILM) tarafından ihraç edilen kıymetler ile IILM tarafından kurulmuş özel amaçlı kuruluşlar tarafından ihraç edilen kıymetler (IILM kıymetleri)

ii) Merkez Bankası ile yapılan geri satım vaadi ile alım işlemlerine konu kıymetler ile kuruluşların Açık Piyasa İşlemleri Teminatındaki kıymetlerinin Resmi Gazete fiyatları üzerinden hesaplanacak (Resmi Gazete’de fiyatı ilan edilmeyenlerin Merkez Bankasınca belirlenecek) piyasa değerlerinin aşağıda “Teminat İskonto Oranları” bölümünde yer alan oranlarla iskonto edilmiş değerleri toplamı, herhangi bir gündeki mevcut toplam geri satım vaadi ile alım işlemlerinin faizli/getirili tutarından az olamayacaktır. Bu koşul, “n” adet geri satım vaadi ile alım işleminin gerçekleştirildiği ve Açık Piyasa İşlemleri Teminatı Hesabına “k” adet farklı kıymet aktarıldığı varsayımıyla aşağıdaki gibi formüle edilebilir:

$$\sum (rkk_i * (1 - r_i)) + \sum (t_j * (1 - r_j)) \geq \sum rt_i$$

i = 0, ..., n (geri satım vaadi ile alım işlemleri)

j = 0, ..., k (teminattaki kıymetler)

rt = Geri satım vaadi ile alım işlemi tutarı (faiz/getiri tutarı dahil)

rkk = Geri satım vaadi ile alım işlemine konu kıymetin x günündeki Resmi Gazete değeri,

t = Açık Piyasa İşlemleri Teminat Hesabındaki kıymetlerin x günündeki değeri

r = Teminat değerlendirmesinde her bir kıymet çeşiti için ayrı ayrı belirlenen iskonto oranı

Diğer bir ifadeyle, Açık Piyasa İşlemleri Teminat Hesabındaki kıymetlerin değeri herhangi bir günde aşağıdaki koşulu sağlayacaktır:

$$\Sigma (t_j^*(1-r_j)) \geq \Sigma rt_i - \Sigma (rkk_i^*(1-r_i))$$

Dolayısıyla, geri satım vaadi ile alım işlemi yapan kuruluşlar, geri satım vaadi ile alım işlemleri ve faizleri/getirileri toplamı ile geri satım vaadi ile alım işlemlerine konu kıymetlerin iskonto edilmiş değeri arasındaki fark kadar iskonto edilmiş değerli kıymeti, Açık Piyasa İşlemleri Teminat Hesabında bulundurmamakla yükümlüdürler.

iii) Kuruluşlar, açık piyasa işlemleri teminat tutarlarını takip etmekle ve herhangi bir uyarıya gerek kalmadan teminat yükümlülüklerini zamanında yerine getirmekle yükümlüdürler. Kuruluşların geri satım vaadi ile alım işlemlerine konu kıymetler ile Açık Piyasa İşlemleri Teminat Hesabındaki kıymetlerinin iskonto edilmiş değerlerinin, yapılan/yapılacak geri satım vaadi ile alım işlemlerinin faizli/getirili tutarının altına düşmesi halinde, söz konusu kuruluşlarla yeni geri satım vaadli alım işlemi yapılmayacak, ilgili kuruluş açık piyasa işlemleri yükümlülüğünü yerine getirmemiş sayılacaktır. Açık piyasa işlemleri yükümlülüğünü yerine getirmeyen kuruluşlara “Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi”nde yer alan hükümler uygulanacaktır. Bu çerçevede, açık piyasa işlemleri yükümlülüğünü yerine getirmeyen kuruluşun vadesi gelmemiş geri satım vaadi ile alım işlemleri dahil olmak üzere, geri satım vaadi ile alım işlemlerine konu kıymetleri ile teminat hesaplarındaki kıymetleri likide edilerek, ilgili kuruluşun Merkez Bankasına karşı yükümlülüklerini yerine getirmesi sağlanabilecektir. Kotasyon ya da ihale yönteminde işlem yapmaya hak kazanan ancak teminat yükümlülüğünü yerine getiremeyen kuruluşların işlemleri gerçekleştirilmeyecek, işlem yapma yetkileri geçici olarak askıya alınabilecek ya da iptal edilebilecektir.

iv) Bankalardan farklı olarak aracı kurumların her türlü açık piyasa işlemlerini gerçekleştirebilmeleri için önceden teminat bulundurmaları gerekmektedir. Açık Piyasa İşlemleri Teminat Hesabındaki, mevcut işlemleri için gerekli “teminat gereği”ni aşan tutarın 10 katı günlük teklif limitlerini oluşturacaktır. Kesin alım/satım ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesini takiben söz konusu teminatlardaki blokaj kalkacak, geri satım vaadi ile alım işlemlerinde ise

yukarıdaki koşula göre günlük olarak teminat değerleri takip edilecektir. Buna ilişkin örnek VIII. Bölüm’de yer almaktadır.

v) Kuruluşlar teminat yükümlülüklerini saat 16:45’e kadar yerine getirmek zorundadırlar. Ancak, söz konusu süre piyasa koşullarına göre Merkez Bankasınca EFT sistemi kapanışına kadar uzatılabilir.

B – TEMİNATLARA İLİŞKİN ESASLAR

i) DİBS, HMKŞ Tarafından Yurt İçinde İhraç Edilen Kira Sertifikaları ve Likidite Senetleri

a) Açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili bankalar için, EMKT Sisteminde Açık Piyasa İşlemleri Teminat Deposu açılacaktır. Geri satım vaadi ile alım işlemlerinden kaynaklanan teminat yükümlülükleri için yatırmak istedikleri her türlü DİBS, HMKŞ tarafından yurt içinde ihraç edilen kira sertifikaları ve likidite senetlerini söz konusu depoya aktaracaklardır. Aracı kurumlar ise mevcut teminat depolarını kullanmaya devam edeceklerdir.

b) Söz konusu kıymetlerin teminat değerleri Resmi Gazete fiyatları ile hesaplanacaktır.

c) Kıymetlerin teminat özelliği vadesine 1 gün kala sona erecektir. Ancak, zorunlu hallerde, Merkez Bankası vadesine 1 gün kalmış kıymetleri de teminat olarak kabul edebilecektir.

d) Kuponlu kıymetler/ Kira sertifikaları teminat olarak kullanıldıklarında, kupon/kira ödeme vade tarihindeki kupon/kira bedelleri bankaların EFT hesaplarına, aracı kurumlar için Takasbank’ın EFT hesabına aktarılacaktır.

e) Kuruluşlar, Açık Piyasa İşlemleri Teminat Deposuna istedikleri kıymeti aktarabilecekler, ancak, söz konusu depodaki kıymet giriş/çıkışları Piyasalar Genel Müdürlüğü yetkililerinin onayı ile sonuçlandırılacaktır.

ii) Döviz ve Efektif Depoları:

a) Bankaların döviz deposu teminatları Merkez Bankasınca seçilmiş olan Merkez Bankasının yurtdışı muhabirlerine yatırılacaktır. Söz konusu döviz depoları, Merkez Bankasınca uluslararası para piyasalarında değerlendirilecek ve sağlanacak faiz gelirleri masraflar düşüldükten sonra ilgili bankalara aktarılacaktır.

b) Döviz depoları, ABD doları ve Euro olarak verilebilecek, gerekirse Merkez Bankası, diğer döviz cinsleri üzerinden de döviz depolarını teminat olarak kabul edebilecektir. Döviz depolarının vadesi 1 aydan kısa olmamak üzere, kuruluşlarla mutabık kalınmak suretiyle belirlenecektir. Döviz depoları, vade sonunda anapara ve birikmiş faiziyle birlikte geri alınabilecek ya da vadeleri uzatılabilecektir. Döviz depolarının teminat olarak kullanılabilmesi için, vade başlangıcından ya da vade uzatma tarihinden iki iş günü önce Merkez Bankasına başvurulması gerekmektedir. Uzatma talep edilmediği takdirde söz konusu depolar vadelerinden iki iş günü önce teminat olma özelliğini yitireceklerdir.

c) Bankalar, ABD doları ve Euro cinsi efektiflerini teminat olarak Merkez Bankası Ankara ve İstanbul Şubelerinde kendi adlarına açtıracakları Efektif Depo Hesabına yatırabileceklerdir. Merkez Bankası gerekli görürse belirleyeceği diğer efektifleri de teminat olarak kabul edebilecektir. Ancak bu hesaplara Merkez Bankasınınca faiz tahakkuk ettirilmeyecektir. Bankaların Döviz ve Efektif Piyasaları için imzaladıkları Serbest Efektif Deposu Taahhütnamesi ve çalışma esasları Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü işlemleri için de geçerli olacaktır.

d) Yukarıdaki kıymetlerin Türk lirası karşılıkları, Merkez Bankası döviz alış kurları ile hesaplanacaktır.

iii) Hazine Müsteşarlığınca İhraç Edilen Eurobondlar, HMKŞ Tarafından Yurt Dışında İhraç Edilen Kira Sertifikaları, IILM Kıymetleri ve Yabancı Devlet ve Hazinelerince İhraç Edilen Bono ve Tahviller:

Kuruluşlar, yabancı devlet ve/veya hazine tahvil ve bonoları (treasury bills, treasury notes and bonds) ile Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Eurobondları, IILM kıymetlerini ve HMKŞ tarafından yurt dışında ihraç edilmiş kira sertifikalarını teminat olarak kullanmak amacıyla Merkez Bankası ile arasında “Senet Saklama Anlaşması” bulunan Merkez Bankası yurtdışı muhabirlerine aşağıdaki koşulları sağlamak kaydıyla yatırabileceklerdir:

a) Kuruluşlar, teminat olarak kullanılmak üzere getirdikleri yabancı bono ve tahviller için kendilerine ait bir “Senet Muhafaza Hesabı” açtıracak, bu hesap numarasını Merkez Bankasına bildirecek ve teminat işlemlerinin sağlıklı yürütülebilmesi amacıyla aynı senet muhafaza hesabını kullanacaklardır.

b) Teminata konu olan kıymetin teminat olma özelliğini yitirmesi durumunda, söz konusu teminatın teslim edileceği senet muhafaza hesabı, kıymetler teminat özelliğini kaybetmeden önce Merkez Bankasına bildirilecektir.

c) Bu hususlara uyulmaması halinde Merkez Bankasınca katlanılan masraflar ilgili kuruluşlara yansıtılacaktır.

d) Söz konusu kıymetlerin faiz/kira getirileri teminat sahibi kuruluşlara yansıtılacaktır.

e) Kıymetlerin günlük değerleri Merkez Bankasınca belirlenecek ve istenildiğinde bu konuda ilgili kuruluşlara bilgi verilebilecektir.

f) Bu kıymetler, vadelerine 1 hafta kaldığında teminat olma özelliklerini yitireceklerdir.

Söz konusu kıymetlerin Türk lirası karşılıkları, Merkez Bankası döviz alış kurları ile hesaplanacaktır.

C- TEMİNAT İSKONTO ORANLARI

Açık piyasa işlemlerinde bankalar ve aracı kurumlar için geçerli teminat iskonto oranları aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

TEMİNAT ÇEŞİTLERİ	VADE AYRIMI	İSKONTO ORANLARI	
		ARACI KURUM İŞLEMLERİ	BANKALAR REPO İŞLEMLERİ
DİBS ve HMKVŞ Tarafından Yurt İçinde İhraç Edilen Kira Sertifikası	182 gün ve daha az	0.10	0.06
	183 ile 365 gün arası	0.15	0.10
	366 gün ve daha fazla	0.25	0.20
Likidite Senetleri	-	0.10	0.06
Döviz Depoları	-		0.05
Efektif Depoları	-		0.10
Yabancı Bono ve Tahviller	365 gün ve daha az	0.15	0.10
	366 gün ve daha fazla	0.20	0.15
Eurobondlar ve HMKVŞ Tarafından Yurt Dışında İhraç Edilen Kira Sertifikaları ile IILM Kıymetleri	365 gün ve daha az	0.15	0.10
	366 gün ve daha fazla	0.25	0.20

VIII. AÇIK PİYASA İŞLEMLERİNDE KULLANILACAK FORMÜLLER VE ÖRNEKLER

A - Kesin Alım/Satım, Likidite Senedi İhraç/Erken İtfa İşlemleri:

- i) İşlemler fiyat teklif edilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.
- ii) Fiyatlar 100 Türk lirası üzerinden verilecektir.
- iii) Kullanılacak formüller aşağıdaki gibidir:

a) İskontolu Kıymetler:

Yıllık Basit Faiz/Getiri Oranı = ((Nominal / Teklif Edilen Fiyat) – 1) *365/VKGS*100

Yıllık Bileşik Faiz/Getiri Oranı = ((Nominal / Teklif Edilen Fiyat)^(365/VKGS) –1) * 100

Nominal = Kıymetin vadesinde ödenecek tutar (100)

VKGS = Kıymetin vadesine kalan gün sayısı

Örnek:

İşlem Tarihi	20.05.13
İşlem Valörü	20.05.13
Kıymetin Vadesi	18.11.13
Kıymetin Vadeye Kalan Gün Sayısı	182
Teklif Fiyatı	97.565
Dönemsel Basit Faiz/Getiri	2.50
Yıllık Basit Faiz/Getiri	5.01
Yıllık Bileşik Faiz/Getiri	5.07

b) Kuponlu/Kira Getirili Kıymetler:

Son kupon/kira döneminde değil ise; faizler/getiriler aşağıdaki formülle,

$$Fiyat = \frac{A + kb}{(1 + f/100)^{n-1} * (1 + f/100)^{kgs/kdgs}} + \sum_{i=2}^n \frac{kb}{(1 + f/100)^{n-i} * (1 + f/100)^{kgs/kdgs}}$$

buradan elde edilecek olan “f” (dönemsel faiz/getiri) ile

yıllık basit faiz/getiri = f *(yıllık kupon sayısı)

bileşik faiz/getiri = (((1 + f / 100) ^ (yıllık kupon sayısı)) – 1) * 100

olarak bulunur.

A :Anapara

kb : Kupon/kira bedeli

f : Dönemsel faizi/getiri

- n : Vadeye kadar kalan kupon/kira getiri sayısı
kgs : İşlem valöründen ilk kupon/kira getirisi vadesine kalan gün sayısı
kdgs : Kupon/kira getiri dönemi gün sayısı

Örnek:

İşlem Tarihi	22.05.2013
İşlem Valörü	22.05.2013
Kıymetin Vadesi	13.05.2015
Anapara	100
Kupon/Kira Getirisi Bedeli	2.5
Vadeye Kadar Kalan Kupon/Kira Getirisi Sayısı	4
İşlem Valöründen İlk Kupon/Kira Getiri Vadesine Kalan Gün	175
Kupon/Kira Getirisi Dönemi Gün Sayısı	182
Teklif Fiyatı	100.110
Dönemsel Faiz/Getiri	2.50
Yıllık Basit Faiz/Getiri	5.00
Yıllık Bileşik Faiz/Getiri	5.05

Son kupon/kira getirisi döneminde ise; faizler/kira getirileri iskontolu kıymetlerde kullanılan formüllerde nominal= A + kb alınarak hesaplanacaktır.

B- Geri Alım Vaadi ile Satım İşlemleri

- i) Kıymetler Resmi Gazete fiyatları ile değerlendirilecektir.
- ii) İşlem faiz/getiri oranlarını tam olarak yansıtmak amacıyla, geri alım vaadi ile satım geri alış fiyatı, tam sayıya yuvarlanmayacak, 5 haneli küsuratlı olacaktır.

Geri alım vaadi ile satım fiyatı = Kıymetin Resmi Gazete fiyatı

Geri alım vaadi ile satım geri alış fiyatı = Geri alım vaadi ile satım satış fiyatı

* (1 + f / 36500 * trgs)

f = geri alım vaadi ile satım faizi/getirisi (yıllık bazda)

trgs = Geri alım vaadi ile satım işlemi gün sayısı

Örnek:

İşlem Tarihi	20.05.13
İşlem Valörü	20.05.13
İşlem Vadesi	27.05.13
Geri Alım Vaadi ile Satım Faizi/Getirisi (yıllık)	3.5
Geri Alım Vaadi ile Satım Gün Sayısı	7
Kıymetin Resmi Gazete Fiyatı	95.355
Geri Alım Vaadi ile Satım Satış Fiyatı	95.355
Geri Alım Vaadi ile Satım Geri Alış Fiyatı	95.41901

C- Geri Satım Vaadi ile Alım İşlemleri

- i) Kıymetler Resmi Gazete fiyatları ile değerlendirilecektir.
- ii) İşlem faiz/getiri oranlarını tam olarak yansıtmak amacıyla, geri satım vaadi ile alım alış fiyatı, tam sayıya yuvarlanmayacak, 5 haneli küsuratlı olacaktır.

Geri satım vaadi ile alım geri satış fiyatı = Kıymetin Resmi Gazete fiyatı

Geri satım vaadi ile alım alış fiyatı = Geri satım vaadi ile alım geri satış fiyatı / (1 + f / 36500 * rgs)

f = Geri satım vaadi ile alım faizi/getirisi

rgs = Geri satım vaadi ile alım işlemi gün sayısı

Örnek:

İşlem Tarihi	20.05.13
İşlem Valörü	20.05.13
İşlem Vadesi	27.05.13
Geri Satım Vaadi ile Alım Faizi/Getirisi (yıllık)	4.5
Geri Satım Vaadi ile Alım Gün Sayısı	7
Kıymetin Resmi Gazete Fiyatı	95.355
Geri Satım Vaadi ile Alım Geri Satış Fiyatı	95.355
Geri Satım Vaadi ile Alım Alış Fiyatı	95.27278

D- Geri Satım Vaadi ile Alım İşlemleri İçin Teminat Sistemi

- i) DİBS, HMKVŞ tarafından yurt içinde ihraç edilen kira sertifikaları, likidite senetleri, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığınca yurtdışında ihraç edilen Eurobondlar, IILM kıymetleri, HMKVŞ tarafından yurt dışında ihraç edilen kira

sertifikaları, döviz/efektif depoları ve Merkez Bankasınca kabul edilecek yabancı devletlerce ihraç edilen bono ve tahviller teminat olarak kabul edilecektir.

ii) Geri satım vaadi ile alım işlemlerine kabul edilen kıymetler ile teminat olarak kabul edilecek kıymetlerin piyasa değerlerinin (DİBS, HMKŞ tarafından yurt içinde ihraç edilen kira sertifikaları ve likidite senetleri için Resmi Gazete değerleri) VII. Bölüm'deki oranlar ile iskonto edilmiş toplam değerleri, geri satım vaadi ile alım işlemleri tutarı ile faizleri/getirileri toplamından az olamayacaktır.

iii) Kuruluşlar, geri satım vaadi ile alım işlemleri ve faizleri/getirileri toplamı ile geri satım vaadi alım işlemlerine konu kıymetlerin iskonto edilmiş değeri arasındaki fark kadar iskonto edilmiş değerli kıymeti yukarıda "Açık Piyasa İşlemleri Teminat Sistemi" bölümünde belirtilen teminat cinsine göre ilgili hesaplara aktaracaklardır.

Buna göre;

$$X \text{ günündeki iskonto edilmiş teminat gereği} = \text{TRB} - \text{İDRKK}$$

$$\text{TRB} = \text{Toplam geri satım vaadi alım borcu} + \text{faizi/getiri}$$

$$\text{İDRKK} = X \text{ günündeki iskonto edilmiş değerli geri satım vaadi ile alıma konu kıymetler}$$

Örnek: Bir kuruluş, aşağıdaki iki adet geri satım vaadi ile alım işlemini gerçekleştirmiş olsun;

Repo 1	
Gerı Satım Vaadi ile Alım Faizi/Getirisi	4.50
Gerı Satım Vaadi ile Alım Gün Sayısı	28
İşlem Tarihindeki Kıymetin Resmi Gazete Fiyatı (1)	95.350
X Günündeki Kıymetin Resmi Gazete Fiyatı (2)	93.350
Kıymetin Vadeye Kalan Gün Sayısı	170
İskonto Oranı	0.06
Gerı Satım Vaadi ile Alım Gerı Satış Fiyatı	95.350
Gerı Satım Vaadi ile Alım Alış Fiyatı	95.02198
Gerı Satım Vaadi ile Alım Tutarı (bin TL)	10,000,000
Gerı Satım Vaadi ile Alım Dönüş Tutarı (bin TL)	10,034,520.53
Kıymet Nominal Tutarı (bin TL)	10,523,881
Repo 2	
Gerı Satım Vaadi ile Alım Faizi/Getirisi	4.50
Gerı Satım Vaadi ile Alım Gün Sayısı	7
İşlem Tarihindeki Kıymetin Resmi Gazete Fiyatı (1)	93.250
X Günündeki Kıymetin Resmi Gazete Fiyatı (2)	91.250
Kıymetin Vadeye Kalan Gün Sayısı	310
İskonto Oranı	0.10
Gerı Satım Vaadi ile Alım Gerı Satış Fiyatı	93.250
Gerı Satım Vaadi ile Alım Alış Fiyatı	93.16959
Gerı Satım Vaadi ile Alım Tutarı (bin TL)	10,000,000
Gerı Satım Vaadi ile Alım Dönüş Tutarı (bin TL)	10,008,630.67
Kıymet Nominal Tutarı (bin TL)	10,733,116
Toplam Gerı Satım Vaadi ile Alım Dönüş Tutarı (bin TL)	20,043,151.20
Gerı Satım Vaadi ile Alıma Konu Kıymetlerin X Günündeki İskonto Edilmiş Değeri (bin TL)	18,049,171.85
X Günündeki İskonto Edilmiş Teminat Gereği (bin TL)	1,993,979.35

Bu durumda, Merkez Bankası ile yukarıdaki geri satım vaadi alım işlemlerini gerçekleştirmiş olan bir kuruluşun, iskonto edilmiş değeri 1,993,979.35 Türk lirası olan teminat niteliğindeki kıymetleri Merkez Bankasındaki ilgili teminat hesaplarına aktarması gerekmektedir.

Örnek:

Teminat Gereği (İskonto Edilmiş)	1,993,979
Hepsi 210 günlük DİBS ise; İskonto Oranı	0.10
Gerekli Teminat Tutarı	2,215,533
210 günlük DİBS'in Resmi Gazete Fiyatı	95.355
Teminat İçin Gerekli Minimum Nominal Tutar	2,323,457

E- Aracı Kurumlar Teklif Limiti İçin Örnek:

- i) Aracı kurumların teminat depolarındaki kıymetlerinin günlük değerlerinin ilgili iskonto oranları ile bulunan teminat değerleri hesaplanır.
- ii) Aracı kurumların mevcut işlemleri için “teminat gereği” hesaplanır.
- iii) Aracı kurumlar, teminat depolarındaki kıymetlerin teminat değerlerinin mevcut işlemler için gerekli “teminat gereği”ni aşan tutarın 10 katı kadar tutarda teklif gönderebilirler.

Örnek:

Aracı Kurum Teklif Verme Limiti	
Teminat Deposu Teminat Değeri	2,250,000
Mevcut İşlemler İçin Teminat Gereği	2,000,000
Serbest Teminat Tutarı	250,000
Teklif Limiti	2,500,000

- iv) Örneğe göre, aracı kurum en fazla 2.5 milyon Türk liralık teklif verebilir. Eğer teklif limitini artırmak isterse, teklif vermeden önce teminat deposundaki kıymet tutarını artırması gerekir.

Kesin alım/satım, likidite senetleri ve geri alım vaadi ile satım işlemlerinin gerçekleştirilmesini takiben teminatlar üzerindeki blokaj kalkacak; aracı kurumun geri satım vaadi alım işlemi yapması durumunda ise yukarıda geri satım vaadi alım işlemleri bölümündeki hesaplama göre geri satım vaadi alım konusu kıymetlerin ve teminat tutarlarının günlük değerlerinden takibi yapılacaktır.

IX. EKLER

1a- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ
(BANKALAR)

1b- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ
(BANKALAR-OPSİYONEL)

2a- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (ARACI
KURUMLAR)

2b- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (ARACI
KURUMLAR-OPSİYONEL)

3- BANKA/ARACI KURUM TANITIM FORMU

Açık piyasa işlemleri ile ilgili bilgi ve danışma için:

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Telefon : (312) 507 50 80 – 89

Faks : (312) 507 51 15

Ek 1a

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (BANKALAR)

Bir taraftan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. ile diğer taraftan aralarında 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesini dayanak olarak menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemlerinin genel çerçevesini belirleyen "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi" yapmayı kararlaştırmışlardır.

1- TANIMLAR: Bu sözleşmede yer alan işlem ve işlemlere ilişkin temel tanımlar aşağıdaki gibidir:

Menkul Kıymet Alımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluştan satın alınmasıdır.

Menkul Kıymet Satımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluşa satılmasıdır.

Geri Alım Vaadi ile Satım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri almak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satılmasıdır. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satmayı taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Geri Satım Vaadi ile Alım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri satmak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satın alınmasıdır. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satın almayı taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Alım-Satım Vaadi: İşleme konu menkul kıymetin işlem tarihinden daha sonraki tarihli işlem valöründe alım / satım taahhüdünü ifade eder.

İşlem Tarihi: Yukarıda tanımlanan işlemlerde sözleşmenin yapıldığı tarihtir.

İşlem Valörü: Yukarıda tanımlanan işlemlerde işlemin gerçekleşme tarihidir.

İşlem Vadesi: Geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemlerinde, geri alım ve geri satım taahhütlerinin yerine getirilme tarihleridir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın likidite senetleri ihracı menkul kıymet satımı, likidite senetleri erken itfası da menkul kıymet alımı tanımları ile aynı içerikte değerlendirilir.

İşlemler Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatı çerçevesinde gerçekleştirilir.

2- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesi uyarınca, bu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi'ni temel dayanak kabul ederek 1 inci maddede tanımını bulan; menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri yapmayı; her işlemin ayrı bir sözleşme olarak bu Çerçeve Sözleşme'de düzenlenen hükümlere göre yapılacağını kabul ederler.

3- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesinde belirlenen, bu sözleşmeye konu olabilecek "menkul kıymet" türünü işlem anında serbestçe tayin ederler.

4- Taraflar, işbu sözleşmenin imzalanması ile başlayacak sözleşme süresinin bir yıl olduğunu, bu sürenin bitiminden bir ay önce taraflardan biri fesih ihbarında bulunduğu takdirde sözleşmenin sona ereceğini, fesih ihbarına başvurulmaması halinde ise sözleşmenin bir yıl süre ile yenileneceğini kabul ederler. Yenilenen süre için de fesih ihbarı aynı süreye tabidir.

Fesih ihbarı, noter marifetiyle veya iadeli taahhütlü bir mektupla yahut telgrafla yapılır.

Ancak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu sözleşmede tanımlanan açık piyasa işlemlerinden dolayı karşı tarafın herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirememesi halinde bu Çerçeve Sözleşme'yi ihbarsız olarak geçici bir süre askıya almaya ya da feshetmeye yetkilidir.

Sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, sürenin bittiği tarihte devam eden işlem bulunduğu takdirde, bu sözleşmenin 9 uncu ve 11 inci maddelerinde tanımlanan durumlar haricinde, o işlemin vadesinin bitimi beklenir; bu halde süre uzamış sayılmaz.

5- Taraflar bu Çerçeve Sözleşme'nin imzalanmış olmasına dayanarak, sözleşme süresi içinde, bu sözleşmede tarifini bulan türden işlemler yapılmasını veya yapılmamasını neden göstererek herhangi bir hak talebinde bulunamazlar.

6- Taraflar, karşılıklı olarak serbestçe alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri türünden olsun, seçtikleri işlem sırasında

bedelleri belirleyeceklerdir. Bu bedeller faizi de içerdği için, işlemler için ayrıca faiz talep edilmez.

Söz konusu bedellerin önceden kararlaştırılmış olması, taraflara; hata, hile, gabin gibi iradeyi fesada uğratan nedenler ileri sürerek işlemde vazgeçme ve bunlara dayalı tazminat talep etme hakkı vermez.

7- Taraflar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürelerde bu Çerçeve Sözleşme’de tanımlanan işlemlere konu menkul kıymeti teslim etmek ve işlem esnasında belirlenen kıymet bedellerini ödemekle yükümlüdürler. İşlem valörü ile işlem vadelerinin iş günü olarak tarifi zorunludur. İşlem valörünün ya da vadesinin hataen hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar gibi tatil gününe rastlaması halinde ise valör ya da vade bir sonraki iş günü olarak kabul edilir.

Vade içinde tek taraflı olarak işlemde dönülemez. Ancak, vade içinde ve mutabakat sağlanarak işlemin feshi veya vadenin değiştirilmesi mümkündür.

8- Taraflar, işlemin vadesinde ya da daha öncesinde tek taraflı olarak işlemin yenilenmesini talep edemez. İşlemin vadesinde gerçekleştirilecek yeni bir işlem, diğer tarafa yeni işlem isteğinin bildirilip kabul görmesi halinde mümkündür.

9- Taraflar, bu Çerçeve Sözleşme’de tanımlanan açık piyasa işlemlerinde işlem valöründe ya da işlemin vadesinde ifadan kaçınmak, işleme konu menkul kıymeti teslimden kaçınmak, vaadlerini yerine getirmemek gibi her ne sebeple olursa olsun yükümlülüklerini yerine getirmezler ise temerrüde düşerler.

Temerrüt, kararlaştırılan vadede Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen işlem saatinde kendiliğinden oluşur. Taraflar süre tanıyarak ihtar koşulundan karşılıklı olarak vazgeçmişlerdir.

Bu durumda, yükümlülüklerini yerine getiremeyen taraf, yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden dolayı karşı tarafın uğrayacağı her türlü zararı da karşılamakla yükümlüdür.

Bu çerçevede, yükümlülüklerini yerine getirmeyen taraf, menkul kıymetin piyasa değeri, üçüncü şahıslara satışı halinde ise satış bedeli ile işlem karşılığı tutar arasındaki farkı tazmin etmeyi kabul eder. Menkul kıymetin piyasa değeri, eğer Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilebilecek işlem hacmi gerçekleşmişse söz konusu kıymetin İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Tahvil ve Bono Piyasası ortalama fiyatı, aksi halde temerrüt tarihindeki Resmi Gazete fiyatı baz alınarak belirlenir. Üçüncü şahıslara satış halinde ise satış bedeli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenir. Menkul

kıymetin piyasa değerinin belirlenmesi yönteminde, üçüncü şahıslara satılıp satılmaması konusunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkilidir.

Temerrüt hali geri alım vaadi ile satım veya geri satım vaadi ile alım işlemlerinin işlem valöründe ortaya çıkmışsa, uğranılan zarar söz konusu işlemin faiz oranı ile o gün benzer işlemler için piyasada geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilen faiz oranı dikkate alınarak hesaplanır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası lehine oluşacak fark, işleme katılan bankanın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki teminat hesapları dahil, türü ve niteliği ne olursa olsun hesaplarında bulunan para ve kıymetli evraktan aynen, ihtarsız, ihbarsız, itirazsız tek yanlı olarak tahsil ve ifa olunur.

10- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, her bir açık piyasa işlem türü için teminat istemeye yetkilidir.

Teminatlara ilişkin düzenlemeler, Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirlenir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapacak bankalar söz konusu talimat çerçevesinde belirlenecek teminat tutarlarını, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek teminat hesaplarında bulundurmakla yükümlüdürler.

Teminatlara ilişkin Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında gerçekleştirilecek değişiklikler, değişiklik tarihinden itibaren yapılacak yeni işlemler için geçerlidir.

11- Bu sözleşmeye taraf bankanın gerçekleştirdiği işlemler karşılığı teminat olarak bulundurması gereken kıymetlerin değerinin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek "teminat gereği"nin altına düşmesi ve gerekli tutardaki teminatı Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürede Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirtilen teminat hesabına yatırmaması halinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, söz konusu bankayı tüm açık piyasa işlemlerinde ya da kendi belirleyeceği işlemlerin bir kısmında temerrüde düşmüş sayabilir ve vadesi gelmemiş işlemleri de dahil olmak üzere işlemlerini 9 uncu maddede belirtilen temerrüt hali yaptırımları çerçevesinde tasfiye edebilir.

12- Taraflar, bu ereve Sözleşme kapsamında gerçekleştirilen açık piyasa işlemlerinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğünce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Elektronik Fon Transferi işlem teklif ve işlem teyit mesajı bilgilerini yazılı delil olarak kabul ederler.

EFT üyesi olmayan taraflar "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü"ndeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası banka teyit teleksi metinlerini delil olarak kabul etmişlerdir.

Telefonla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası telefon bant kayıtları esas alınır. Söz konusu bant kayıtlarının uyuşmazlığın çözümünde yetersiz kalması halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işlem kayıtları esas alınır.

Bu hüküm bir delil anlaşması olarak kabul edilmiştir. Aykırılık iddiaları veya itirazlar ancak ilgili teklif ve teyit mesajları ve kayıtlarının yukarıda sözü edilen mesaj ve kayıtlarla aynı gün tarihini taşıması halinde dikkate alınır.

13- Taraflar, ödemelerin tatili halinde, söz konusu süre içinde yerine getirilmesi gereken ifadan, sürenin sonuna kadar itirazsız ve ihbarsız vazgeçmiş sayılırlar. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapan bankanın işlemleri konkordato, iflas, Bankalar Kanunu gereği bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisinin kaldırılması ve benzeri hallerde, 9 uncu madde çerçevesinde tasfiye edilir.

14- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatları ile bunların ek ve değişiklikleri bu Çerçeve Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

15- İşbu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi tarihinde imzalanmış olup, bu Çerçeve Sözleşme'ye bağlı olarak yapılacak işlemlerden doğan uyuşmazlıkların çözümünde uygulanacaktır.

Bu Çerçeve Sözleşme'nin yürürlüğe girmesiyle birlikte, taraflar arasındaki mevcut Geri Alım – Geri Satım Genel Sözleşmesi yürürlükten kalkar.

Bu Çerçeve Sözleşme'den doğacak uyuşmazlıkların çözümünde, Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Banka adı :

Yetkili İmzalar :

İsimler :

Ünvanlar :

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İDARE MERKEZİ

Ek 1b

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (BANKALAR- OPSİYONLU)

Bir taraftan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. ile diğer taraftan aralarında 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesini dayanak olarak menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemlerinin genel çerçevesini belirleyen "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi" yapmayı kararlaştırmışlardır.

1- TANIMLAR: Bu sözleşmede yer alan işlem ve işlemlere ilişkin temel tanımlar aşağıdaki gibidir:

Menkul Kıymet Alımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluştan satın alınmasıdır.

Menkul Kıymet Satımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluşa satılmasıdır.

Geri Alım Vaadi ile Satım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri almak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satılmasıdır. Merkez Bankası geri alım vaadi ile satım işleminde sattığı kıymeti ileri bir tarihte geri alma taahhüdünden dönebilir. Bu durumda Merkez Bankası üzerinde herhangi bir hukuki sorumluluk doğmaz. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satmayı gayrikabili rücu taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Geri Satım Vaadi ile Alım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri satmak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satın alınmasıdır. Merkez Bankası geri satım vaadi ile alım işleminde aldığı kıymeti ileri bir tarihte geri satma taahhüdünden dönebilir. Bu durumda Merkez Bankası üzerinde herhangi bir hukuki sorumluluk doğmaz. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satın almayı gayrikabili rücu taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Alım-Satım Vaadi: İşleme konu menkul kıymetin işlem tarihinden daha sonraki tarihli işlem valöründe alım / satım taahhüdünü ifade eder.

İşlem Tarihi: Yukarıda tanımlanan işlemlerde sözleşmenin yapıldığı tarihtir.

İşlem Valörü: Yukarıda tanımlanan işlemlerde işlemin gerçekleşme tarihidir.

İşlem Vadesi: Geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemlerinde, geri alım ve geri satım taahhütlerinin yerine getirilme tarihleridir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca likidite senetleri ihracı menkul kıymet satımı, likidite senetleri erken itfası da menkul kıymet alımı tanımları ile aynı içerikte değerlendirilir.

İşlemler Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatı çerçevesinde gerçekleştirilir.

2- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesi uyarınca, bu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi'ni temel dayanak kabul ederek 1 inci maddede tanımını bulan; menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri yapmayı; her işlemin ayrı bir sözleşme olarak bu Çerçeve Sözleşme'de düzenlenen hükümlere göre yapılacağını kabul ederler.

3- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesinde belirlenen, bu sözleşmeye konu olabilecek "menkul kıymet" türünü işlem anında serbestçe tayin ederler.

4- Taraflar, işbu sözleşmenin imzalanması ile başlayacak sözleşme süresinin bir yıl olduğunu, bu sürenin bitiminden bir ay önce taraflardan biri fesih ihbarında bulunduğu takdirde sözleşmenin sona ereceğini, fesih ihbarına başvurulmaması halinde ise sözleşmenin bir yıl süre ile yenileneceğini kabul ederler. Yenilenen süre için de fesih ihbarı aynı süreye tabidir.

Fesih ihbarı, noter marifetiyle veya iadeli taahhütlü bir mektupla yahut telgrafla yapılır.

Ancak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu sözleşmede tanımlanan açık piyasa işlemlerinden dolayı karşı tarafın herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirememesi halinde bu Çerçeve Sözleşme'yi ihbarsız olarak geçici bir süre askıya almaya ya da feshetmeye yetkilidir.

Sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, sürenin bittiği tarihte devam eden işlem bulunduğu takdirde, bu sözleşmenin 9 uncu ve 11 inci maddelerinde

tanımlanan durumlar haricinde, o işlemin vadesinin bitimi beklenir; bu halde süre uzamış sayılmaz.

5- Taraflar bu Çerçeve Sözleşme'nin imzalanmış olmasına dayanarak, sözleşme süresi içinde, bu sözleşmede tarifini bulan türden işlemler yapılmasını veya yapılmamasını neden göstererek herhangi bir hak talebinde bulunamazlar.

6- Taraflar, karşılıklı olarak serbestçe alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri türünden olsun, seçtikleri işlem sırasında bedelleri belirleyeceklerdir. Bu bedeller faiz/getiri de içerdiği için, işlemler için ayrıca faiz/getiri talep edilmez.

Söz konusu bedellerin önceden kararlaştırılmış olması, taraflara; hata, hile, gabin gibi iradeyi fesada uğratan nedenler ileri sürerek işlemden vazgeçme ve bunlara dayalı tazminat talep etme hakkı vermez.

7- Taraflar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürelerde bu Çerçeve Sözleşme'de tanımlanan işlemlere konu menkul kıymeti teslim etmek ve işlem esnasında belirlenen kıymet bedellerini ödemekle yükümlüdürler. İşlem valörü ile işlem vadelerinin iş günü olarak tarifi zorunludur. İşlem valörünün ya da vadesinin hataen hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar gibi tatil gününe rastlaması halinde ise valör ya da vade bir sonraki iş günü olarak kabul edilir.

Vade içinde ve mutabakat sağlanarak işlemin feshi veya vadenin değiştirilmesi mümkündür.

8- Taraflar, işlemin vadesinde ya da daha öncesinde tek taraflı olarak işlemin yenilenmesini talep edemez. İşlemin vadesinde gerçekleştirilecek yeni bir işlem, diğer tarafa yeni işlem isteğinin bildirilip kabul görmesi halinde mümkündür.

9- Taraflar, bu Çerçeve Sözleşme'de tanımlanan açık piyasa işlemlerinde işlem valöründe ya da işlemin vadesinde ifadan kaçınmak, işleme konu menkul kıymeti teslimden kaçınmak, vadelerini yerine getirmemek gibi her ne sebeple olursa olsun yükümlülüklerini yerine getirmezler ise temerrüde düşerler.

Temerrüt, kararlaştırılan vadede Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen işlem saatinde kendiliğinden oluşur. Taraflar süre tanıyarak ihtar koşulundan karşılıklı olarak vazgeçmişlerdir.

Bu durumda, yükümlülüklerini yerine getiremeyen taraf, yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden dolayı karşı tarafın uğrayacağı her türlü zararı da karşılamakla yükümlüdür.

Bu çerçevede, yükümlülüklerini yerine getirmeyen taraf, menkul kıymetin piyasa değeri, üçüncü şahıslara satışı halinde ise satış bedeli ile işlem karşılığı tutar arasındaki farkı tazmin etmeyi kabul eder. Menkul kıymetin piyasa değeri, eğer Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilebilecek işlem hacmi gerçekleşmişse söz konusu kıymetin Borsa İstanbul A.Ş. Borçlanma Araçları Piyasası ortalama fiyatı, aksi halde temerrüt tarihindeki Resmi Gazete fiyatı baz alınarak belirlenir. Üçüncü şahıslara satış halinde ise satış bedeli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenir. Menkul kıymetin piyasa değerinin belirlenmesi yönteminde, üçüncü şahıslara satılıp satılmaması konusunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkilidir.

Temerrüt hali geri alım vaadi ile satım veya geri satım vaadi ile alım işlemlerinin işlem valöründe ortaya çıkmışsa, uğranılan zarar söz konusu işlemin faiz/getiri oranı ile o gün benzer işlemler için piyasada geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilen faiz/getiri oranı dikkate alınarak hesaplanır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası lehine oluşacak fark, işleme katılan bankanın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki teminat hesapları dahil, türü ve niteliği ne olursa olsun hesaplarında bulunan para ve kıymetli evraktan aynen, ihtarsız, ihbarsız, itirazsız tek yanlı olarak tahsil ve ifa olunur.

10- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, her bir açık piyasa işlem türü için teminat istemeye yetkilidir.

Teminatlara ilişkin düzenlemeler, Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirlenir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapacak bankalar söz konusu talimat çerçevesinde belirlenecek teminat tutarlarını, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek teminat hesaplarında bulundurmakla yükümlüdürler.

Teminatlara ilişkin Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında gerçekleştirilecek değişiklikler, değişiklik tarihinden itibaren yapılacak yeni işlemler için geçerlidir.

11- Bu sözleşmeye taraf bankanın gerçekleştirdiği işlemler karşılığı teminat olarak buldurması gereken kıymetlerin değerinin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek “teminat gereği”nin altına düşmesi ve gerekli tutardaki teminatı Açık Piyasa

İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürede Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirtilen teminat hesabına yatırmaması halinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, söz konusu bankayı tüm açık piyasa işlemlerinde ya da kendi belirleyeceği işlemlerin bir kısmında temerrüde düşmüş sayabilir ve vadesi gelmemiş işlemleri de dahil olmak üzere işlemlerini 9 uncu maddede belirtilen temerrüt hali yaptırımları çerçevesinde tasfiye edebilir.

12- Taraflar, bu Çerçeve Sözleşme kapsamında gerçekleştirilen açık piyasa işlemlerinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğüne Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Elektronik Fon Transferi işlem teklif ve işlem teyit mesajı bilgilerini yazılı delil olarak kabul ederler.

EFT üyesi olmayan taraflar "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü"ndeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası banka teyit teleksi metinlerini delil olarak kabul etmişlerdir.

Telefonla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası telefon bant kayıtları esas alınır. Söz konusu bant kayıtlarının uyuşmazlığın çözümünde yetersiz kalması halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işlem kayıtları esas alınır.

Bu hüküm bir delil anlaşması olarak kabul edilmiştir. Aykırılık iddiaları veya itirazlar ancak ilgili teklif ve teyit mesajları ve kayıtlarının yukarıda sözü edilen mesaj ve kayıtlarla aynı gün tarihini taşıması halinde dikkate alınır.

13- Taraflar, ödemelerin tatili halinde, söz konusu süre içinde yerine getirilmesi gereken ifadan, sürenin sonuna kadar itirazsız ve ihbarsız vazgeçmiş sayılırlar. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapan bankanın işlemleri konkordato, iflas, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu gereği bankacılık işlemleri yapma ve mevduat /katılım hesabı kabul etme yetkisinin kaldırılması ve benzeri hallerde, 9 uncu madde çerçevesinde tasfiye edilir.

14- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatları ile bunların ek ve değişiklikleri bu Çerçeve Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

15- İşbu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi tarihinde imzalanmış olup, bu Çerçeve Sözleşme'ye bağlı olarak yapılacak işlemlerden doğan uyuşmazlıkların çözümünde uygulanacaktır.

Bu Çerçeve Sözleşme'nin yürürlüğe girmesiyle birlikte, taraflar arasındaki mevcut Geri Alım – Geri Satım Genel Sözleşmesi yürürlükten kalkar.

Bu Çerçeve Sözleşme'den doğacak uyuşmazlıkların çözümünde, Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Banka adı :

Yetkili İmzalar :

İsimler :

Ünvanlar :

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İDARE MERKEZİ

Ek 2a

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (ARACI KURUMLAR)

Bir taraftan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. ile diğer taraftan aralarında 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesini dayanak olarak menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemlerinin genel çerçevesini belirleyen "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi" yapmayı kararlaştırmışlardır.

1- Taraflar, Açık Piyasa İşlemlerinde tüm işlemler için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bu konudaki tebliğleri ve talimatları hükümlerinin ve bu sözleşme şartlarının uygulanacağını ve ayrıca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kayıtsız şartsız ve gerekçeli veya gerekçesiz aracı kurumun açık piyasa işlemleri yapma yetkisini iptal edebileceğini kabul ederler.

2- **TANIMLAR:** Bu sözleşmede yer alan işlem ve işlemlere ilişkin temel tanımlar aşağıdaki gibidir:

Menkul Kıymet Alımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluştan satın alınmasıdır.

Menkul Kıymet Satımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluşa satılmasıdır.

Geri Alım Vaadi ile Satım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri almak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satılmasıdır. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satmayı taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Geri Satım Vaadi ile Alım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri satmak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satın alınmasıdır. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satın almayı taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Alım-Satım Vaadi: İşleme konu menkul kıymetin işlem tarihinden daha sonraki tarihli işlem valöründe alım / satım taahhüdünü ifade eder.

İşlem Tarihi: Yukarıda tanımlanan işlemlerde sözleşmenin yapıldığı tarihtir.

İşlem Valörü: Yukarıda tanımlanan işlemlerde işlemin gerçekleşme tarihidir.

İşlem Vadesi: Geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemlerinde, geri alım ve geri satım taahhütlerinin yerine getirilme tarihleridir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca likidite senetleri ihracı menkul kıymet satımı, likidite senetleri erken itfası da menkul kıymet alımı tanımları ile aynı içerikte değerlendirilir.

İşlemler Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatı çerçevesinde gerçekleştirilir.

3- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesi uyarınca, bu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi'ni temel dayanak kabul ederek 2 nci maddede tanımını bulan; menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri yapmayı; her işlemin ayrı bir sözleşme olarak bu Çerçeve Sözleşme'de düzenlenen hükümlere göre yapılacağını kabul ederler.

4- Taraflar, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca belirlenen denetim yollarından ayrı olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası elemanlarınca veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yetkili kılınacak kuruluşlarca yapılacak her türlü denetimi kabul ettiklerini ve istenilen her türlü bilgi ve belgeleri zamanında vereceklerini, kurum hesapları, bilanço kar ve zarar hesapları ile kanuni defterleri üzerinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından inceleme yapılmasını veya yaptırılmasını kabul ederler.

5- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesinde belirlenen, bu sözleşmeye konu olabilecek "menkul kıymet" türünü işlem anında serbestçe tayin ederler.

6- Taraflar, işbu sözleşmenin imzalanması ile başlayacak sözleşme süresinin bir yıl olduğunu, bu sürenin bitiminden bir ay önce taraflardan biri fesih ihbarında bulunduğu takdirde sözleşmenin sona ereceğini, fesih ihbarına başvurulmaması halinde ise sözleşmenin bir yıl süre ile yenileneceğini kabul ederler. Yenilenen süre için de fesih ihbarı aynı süreye tabidir.

Fesih ihbarı, noter marifetiyle veya iadeli taahhütlü bir mektupla yahut telgrafla yapılır.

Ancak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu sözleşmede tanımlanan açık piyasa işlemlerinden dolayı karşı tarafın herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirememesi

halinde bu Çerçeve Sözleşme'yi ihbarsız olarak geçici bir süre askıya almaya ya da feshetmeye yetkilidir.

Sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, sürenin bittiği tarihte devam eden işlem bulunduğu takdirde, bu sözleşmenin 11 inci ve 13 üncü maddelerinde tanımlanan durumlar haricinde, o işlemin vadesinin bitimi beklenir; bu halde süre uzamış sayılmaz.

7- Taraflar bu Çerçeve Sözleşme'nin imzalanmış olmasına dayanarak, sözleşme süresi içinde, bu sözleşmede tarifini bulan türden işlemler yapılmasını veya yapılmamasını neden göstererek herhangi bir hak talebinde bulunamazlar.

8- Taraflar, karşılıklı olarak serbestçe alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri türünden olsun, seçtikleri işlem sırasında bedelleri belirleyeceklerdir. Bu bedeller faizi de içerdiği için, işlemler için ayrıca faiz talep edilmez.

Söz konusu bedellerin önceden kararlaştırılmış olması, taraflara; hata, hile, gabin gibi iradeyi fesada uğratan nedenler ileri sürerek işleminden vazgeçme ve bunlara dayalı tazminat talep etme hakkı vermez.

9- Taraflar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürelerde bu Çerçeve Sözleşme'de tanımlanan işlemlere konu menkul kıymeti teslim etmek ve işlem esnasında belirlenen kıymet bedellerini ödemekle yükümlüdürler. İşlem valörü ile işlem vadelerinin iş günü olarak tarifi zorunludur. İşlem valörünün ya da vadesinin hataen hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar gibi tatil gününe rastlaması halinde ise valör ya da vade bir sonraki iş günü olarak kabul edilir.

Vade içinde tek taraflı olarak işleminden dönülemez. Ancak, vade içinde ve mutabakat sağlanarak işlemin feshi veya vadenin değiştirilmesi mümkündür.

10- Taraflar, işlemin vadesinde ya da daha öncesinde tek taraflı olarak işlemin yenilenmesini talep edemez. İşlemin vadesinde gerçekleştirilecek yeni bir işlem, diğer tarafa yeni işlem isteğinin bildirilip kabul görmesi halinde mümkündür.

11- Taraflar, bu Çerçeve Sözleşme'de tanımlanan açık piyasa işlemlerinde işlem valöründe ya da işlemin vadesinde ifadan kaçınmak, işleme konu menkul kıymeti teslimden kaçınmak, vaadlerini yerine getirmemek gibi her ne sebeple olursa olsun yükümlülüklerini yerine getirmezler ise temerrüde düşerler.

Temerrüt, kararlaştırılan vadede Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen işlem saatinde kendiliğinden oluşur. Taraflar süre tanıyarak ihtar koşulundan karşılıklı olarak vazgeçmişlerdir.

Bu durumda, yükümlülüklerini yerine getiremeyen taraf, yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden dolayı karşı tarafın uğrayacağı her türlü zararı da karşılamakla yükümlüdür.

Bu çerçevede, yükümlülüklerini yerine getirmeyen taraf, menkul kıymetin piyasa değeri, üçüncü şahıslara satışı halinde ise satış bedeli ile işlem karşılığı tutar arasındaki farkı tazmin etmeyi kabul eder. Menkul kıymetin piyasa değeri, eğer Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilebilecek işlem hacmi gerçekleşmişse söz konusu kıymetin İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Tahvil ve Bono Piyasası ortalama fiyatı, aksi halde temerrüt tarihindeki Resmi Gazete fiyatı baz alınarak belirlenir. Üçüncü şahıslara satış halinde ise satış bedeli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenir. Menkul kıymetin piyasa değerinin belirlenmesi yönteminde, üçüncü şahıslara satılıp satılmaması konusunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkilidir.

Temerrüt hali geri alım vaadi ile satım veya geri satım vaadi ile alım işlemlerinin işlem valöründe ortaya çıkmışsa, uğranılan zarar söz konusu işlemin faiz oranı ile o gün benzer işlemler için piyasada geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilen faiz oranı dikkate alınarak hesaplanır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası lehine oluşacak fark, işleme katılan aracı kurumun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki teminat hesapları dahil, türü ve niteliği ne olursa olsun hesaplarında bulunan para ve kıymetli evraktan aynen, ihtarsız, ihbarsız, itirazsız tek yanlı olarak tahsil ve ifa olunur.

12- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, her bir açık piyasa işlem türü için teminat istemeye yetkilidir.

Teminatlara ilişkin düzenlemeler, Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirlenir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapacak aracı kurumlar söz konusu talimat çerçevesinde belirlenecek kıymetler bazında teminat tutarlarını, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek teminat hesaplarında bulundurmakla yükümlüdürler.

Teminatlara ilişkin Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında gerçekleştirilecek değişiklikler, değişiklik tarihinden itibaren yapılacak yeni işlemler için geçerlidir.

Aracı kurumlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına mutlak surette mülkiyeti kendilerine ait menkul kıymetleri teminat olarak vereceklerini, nezdlerinde müşteri nam ve hesabına saklanan veya emaneten tevdi olunan kıymetleri teminat olarak vermeyeceklerini kayıtsız şartsız kabul ederler.

13- Bu sözleşmeye taraf aracı kurumun gerçekleştirdiği işlemler karşılığı teminat olarak bulundurması gereken kıymetlerin değerinin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek “teminat gereği”nin altına düşmesi ve gerekli tutardaki teminatı Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürede Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirtilen teminat hesabına yatırmaması halinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, söz konusu aracı kurumu tüm açık piyasa işlemlerinde ya da kendi belirleyeceği işlemlerin bir kısmında temerrüde düşmüş sayabilir ve vadesi gelmemiş işlemleri de dahil olmak üzere işlemlerini 11 inci maddede belirtilen temerrüt hali yaptırımları çerçevesinde tasfiye edebilir.

14- Taraflar, bu Çerçeve Sözleşme kapsamında gerçekleştirilen açık piyasa işlemlerinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğüne Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Elektronik Fon Transferi işlem teklif ve işlem teyit mesajı bilgilerini yazılı delil olarak kabul ederler.

EFT üyesi olmayan taraflar "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü"ndeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracı kurum teyit teleksi metinlerini delil olarak kabul etmişlerdir.

Telefonla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası telefon bant kayıtları esas alınır. Söz konusu bant kayıtlarının uyuşmazlığın çözümünde yetersiz kalması halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işlem kayıtları esas alınır.

Bu hüküm bir delil anlaşması olarak kabul edilmiştir. Aykırılık iddiaları veya itirazlar ancak ilgili teklif ve teyit mesajları ve kayıtlarının yukarıda sözü edilen mesaj ve kayıtlarla aynı gün tarihini taşıması halinde dikkate alınır.

15- Taraflar, ödemelerin tatili halinde, söz konusu süre içinde yerine getirilmesi gereken ifadan, sürenin sonuna kadar itirazsız ve ihbarsız vazgeçmiş sayılırlar. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapan aracı kurumun işlemleri konkordato, iflas,

2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46. madde (h) bendi uyarınca aracılık faaliyeti yetkilerinin kaldırılması ve benzeri hallerde, 11 inci madde çerçevesinde tasfiye edilir.

16- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatları ile bunların ek ve değişiklikleri bu Çerçeve Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

17- İşbu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi tarihinde imzalanmış olup, bu Çerçeve Sözleşme'ye bağlı olarak yapılacak işlemlerden doğan uyuşmazlıkların çözümünde uygulanacaktır.

Bu Çerçeve Sözleşme'nin yürürlüğe girmesiyle birlikte, taraflar arasındaki mevcut Geri Alım – Geri Satım Genel Sözleşmesi yürürlükten kalkar.

Bu Çerçeve Sözleşme'den doğacak uyuşmazlıkların çözümünde, Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Aracı Kurum :

Yetkili İmzalar :

İsimler :

Ünvanlar :

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İDARE MERKEZİ

Ek 2b

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ (ARACI KURUMLAR-OPSİYONLU)

Bir taraftan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. ile diğer taraftan aralarında 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesini dayanak olarak menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemlerinin genel çerçevesini belirleyen "Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi" yapmayı kararlaştırmışlardır.

1- Taraflar, Açık Piyasa İşlemlerinde tüm işlemler için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bu konudaki tebliğleri ve talimatları hükümlerinin ve bu sözleşme şartlarının uygulanacağını ve ayrıca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kayıtsız şartsız ve gerekçeli veya gerekçesiz aracı kurumun açık piyasa işlemleri yapma yetkisini iptal edebileceğini kabul ederler.

3- **TANIMLAR:** Bu sözleşmede yer alan işlem ve işlemlere ilişkin temel tanımlar aşağıdaki gibidir:

Menkul Kıymet Alımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluştan satın alınmasıdır.

Menkul Kıymet Satımı: Bu işlem, işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinden işleme konu menkul kıymetin işlem valöründe Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işleme taraf kuruluşa satılmasıdır.

Geri Alım Vaadi ile Satım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri almak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satılmasıdır. Merkez Bankası geri alım vaadi ile satım işleminde sattığı kıymeti ileri bir tarihte geri alma taahhüdünden dönebilir. Bu durumda Merkez Bankası üzerinde herhangi bir hukuki sorumluluk doğmaz. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satmayı gayrikabili rücu taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Geri Satım Vaadi ile Alım: Bu işlem, işleme konu menkul kıymetin, işlem vadesinde geri satmak vaadi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca işlem valöründe satın alınmasıdır. Merkez Bankası geri satım vaadi ile alım işleminde aldığı kıymeti ileri

bir tarihte geri satma taahhüdünden dönebilir. Bu durumda Merkez Bankası üzerinde herhangi bir hukuki sorumluluk doğmaz. İşleme taraf kuruluş da işleme konu menkul kıymeti işlem vadesinde geri satın almayı gayrikabili rücu taahhüt eder. Alış ve satış bedelleri işlem tarihinde belirlenir.

Alım-Satım Vaadi: İşleme konu menkul kıymetin işlem tarihinden daha sonraki tarihli işlem valöründe alım / satım taahhüdünü ifade eder.

İşlem Tarihi: Yukarıda tanımlanan işlemlerde sözleşmenin yapıldığı tarihtir.

İşlem Valörü: Yukarıda tanımlanan işlemlerde işlemin gerçekleşme tarihidir.

İşlem Vadesi: Geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemlerinde, geri alım ve geri satım taahhütlerinin yerine getirilme tarihleridir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın likidite senetleri ihracı menkul kıymet satımı, likidite senetleri erken itfası da menkul kıymet alımı tanımları ile aynı içerikte değerlendirilir.

İşlemler Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatı çerçevesinde gerçekleştirilir.

3- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesi uyarınca, bu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi'ni temel dayanak kabul ederek 2 nci maddede tanımını bulan; menkul kıymet alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım işlemleri ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri yapmayı; her işlemin ayrı bir sözleşme olarak bu Çerçeve Sözleşme'de düzenlenen hükümlere göre yapılacağını kabul ederler.

4- Taraflar, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca belirlenen denetim yollarından ayrı olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası elemanlarınca veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yetkili kılınacak kuruluşlarca yapılacak her türlü denetimi kabul ettiklerini ve istenilen her türlü bilgi ve belgeleri zamanında vereceklerini, kurum hesapları, bilanço kar ve zarar hesapları ile kanuni defterleri üzerinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından inceleme yapılmasını veya yaptırılmasını kabul ederler.

5- Taraflar, 1211 sayılı Kanun'un 52 nci maddesinde belirlenen, bu sözleşmeye konu olabilecek "menkul kıymet" türünü işlem anında serbestçe tayin ederler.

6- Taraflar, işbu sözleşmenin imzalanması ile başlayacak sözleşme süresinin bir yıl olduğunu, bu sürenin bitiminden bir ay önce taraflardan biri fesih ihbarında bulunduğu takdirde sözleşmenin sona ereceğini, fesih ihbarına başvurulmaması halinde ise

sözleşmenin bir yıl süre ile yenileneceğini kabul ederler. Yenilenen süre için de fesih ihbarı aynı süreye tabidir.

Fesih ihbarı, noter marifetiyle veya iadeli taahhütlü bir mektupla yahut telgrafla yapılır.

Ancak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu sözleşmede tanımlanan açık piyasa işlemlerinden dolayı karşı tarafın herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirememesi halinde bu Çerçeve Sözleşme'yi ihbarsız olarak geçici bir süre askıya almaya ya da feshetmeye yetkilidir.

Sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, sürenin bittiği tarihte devam eden işlem bulunduğu takdirde, bu sözleşmenin 11 inci ve 13 üncü maddelerinde tanımlanan durumlar haricinde, o işlemin vadesinin bitimi beklenir; bu halde süre uzamış sayılmaz.

7- Taraflar bu Çerçeve Sözleşme'nin imzalanmış olmasına dayanarak, sözleşme süresi içinde, bu sözleşmede tarifini bulan türden işlemler yapılmasını veya yapılmamasını neden göstererek herhangi bir hak talebinde bulunamazlar.

8- Taraflar, karşılıklı olarak serbestçe alım-satım, geri alım vaadi ile satım, geri satım vaadi ile alım ya da yalnızca alım-satım vaadini içeren işlemler ile Merkez Bankası likidite senetleri ihraç, erken itfa işlemleri türünden olsun, seçtikleri işlem sırasında bedelleri belirleyeceklerdir. Bu bedeller faizi/getiriyi de içerdiği için, işlemler için ayrıca faiz/getiri talep edilmez.

Söz konusu bedellerin önceden kararlaştırılmış olması, taraflara; hata, hile, gabin gibi iradeyi fesada uğratan nedenler ileri sürerek işlemde vazgeçme ve bunlara dayalı tazminat talep etme hakkı vermez.

9- Taraflar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürelerde bu Çerçeve Sözleşme'de tanımlanan işlemlere konu menkul kıymeti teslim etmek ve işlem esnasında belirlenen kıymet bedellerini ödemekle yükümlüdürler. İşlem valörü ile işlem vadelerinin iş günü olarak tarifi zorunludur. İşlem valörünün ya da vadesinin hataen hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar gibi tatil gününe rastlaması halinde ise valör ya da vade bir sonraki iş günü olarak kabul edilir.

Vade içinde ve mutabakat sağlanarak işlemin feshi veya vadenin değiştirilmesi mümkündür.

10- Taraflar, işlemin vadesinde ya da daha öncesinde tek taraflı olarak işlemin yenilenmesini talep edemez. İşlemin vadesinde gerçekleştirilecek yeni bir işlem, diğer tarafa yeni işlem isteğinin bildirilip kabul görmesi halinde mümkündür.

11- Taraflar, bu Çerçeve Sözleşme’de tanımlanan açık piyasa işlemlerinde işlem valöründe ya da işlemin vadesinde ifadan kaçınmak, işleme konu menkul kıymeti teslimden kaçınmak, vaadlerini yerine getirmemek gibi her ne sebeple olursa olsun yükümlülüklerini yerine getirmezler ise temerrüde düşerler.

Temerrüt, kararlaştırılan vadede Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen işlem saatinde kendiliğinden oluşur. Taraflar süre tanıyarak ihtar koşulundan karşılıklı olarak vazgeçmişlerdir.

Bu durumda, yükümlülüklerini yerine getiremeyen taraf, yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden dolayı karşı tarafın uğrayacağı her türlü zararı da karşılamakla yükümlüdür.

Bu çerçevede, yükümlülüklerini yerine getirmeyen taraf, menkul kıymetin piyasa değeri, üçüncü şahıslara satışı halinde ise satış bedeli ile işlem karşılığı tutar arasındaki farkı tazmin etmeyi kabul eder. Menkul kıymetin piyasa değeri, eğer Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilebilecek işlem hacmi gerçekleşmişse söz konusu kıymetin Borsa İstanbul A.Ş. Borçlanma Araçları Piyasası ortalama fiyatı, aksi halde temerrüt tarihindeki Resmi Gazete fiyatı baz alınarak belirlenir. Üçüncü şahıslara satış halinde ise satış bedeli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenir. Menkul kıymetin piyasa değerinin belirlenmesi yönteminde, üçüncü şahıslara satılıp satılmaması konusunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkilidir.

Temerrüt hali geri alım vaadi ile satım veya geri satım vaadi ile alım işlemlerinin işlem valöründe ortaya çıkmışsa, uğranılan zarar söz konusu işlemin faiz/getiri oranı ile o gün benzer işlemler için piyasada geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kabul edilen faiz/getiri oranı dikkate alınarak hesaplanır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası lehine oluşacak fark, işleme katılan aracı kurumun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki teminat hesapları dahil, türü ve niteliği ne olursa olsun hesaplarında bulunan para ve kıymetli evraklardan aynen, ihtarsız, ihbarsız, itirazsız tek yanlı olarak tahsil ve ifa olunur.

12- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, her bir açık piyasa işlem türü için teminat istemeye yetkilidir.

Teminatlara ilişkin düzenlemeler, Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirlenir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapacak aracı kurumlar söz konusu talimat çerçevesinde belirlenecek kıymetler bazında teminat tutarlarını, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek teminat hesaplarında bulundurmakla yükümlüdürler.

Teminatlara ilişkin Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında gerçekleştirilecek değişiklikler, değişiklik tarihinden itibaren yapılacak yeni işlemler için geçerlidir.

Aracı kurumlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına mutlak surette mülkiyeti kendilerine ait menkul kıymetleri teminat olarak vereceklerini, nezdlerinde müşteri nam ve hesabına saklanan veya emaneten tevdi olunan kıymetleri teminat olarak vermeyeceklerini kayıtsız şartsız kabul ederler.

13- Bu sözleşmeye taraf aracı kurumun gerçekleştirdiği işlemler karşılığı teminat olarak bulundurması gereken kıymetlerin değerinin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek “teminat gereği”nin altına düşmesi ve gerekli tutardaki teminatı Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatında belirtilen sürede Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirtilen teminat hesabına yatırmaması halinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, söz konusu aracı kurumu tüm açık piyasa işlemlerinde ya da kendi belirleyeceği işlemlerin bir kısmında temerrüde düşmüş sayabilir ve vadesi gelmemiş işlemleri de dahil olmak üzere işlemlerini 11 inci maddede belirtilen temerrüt hali yaptırımları çerçevesinde tasfiye edebilir.

14- Taraflar, bu Çerçeve Sözleşme kapsamında gerçekleştirilen açık piyasa işlemlerinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğüne Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Elektronik Fon Transferi işlem teklif ve işlem teyit mesajı bilgilerini yazılı delil olarak kabul ederler.

EFT üyesi olmayan taraflar "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Açık Piyasa İşlemleri Müdürlüğü"ndeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracı kurum teyit teleksi metinlerini delil olarak kabul etmişlerdir.

Telefonla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası telefon bant kayıtları esas alınır. Söz konusu bant kayıtlarının uyuşmazlığın çözümünde yetersiz kalması halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işlem kayıtları esas alınır.

Bu hüküm bir delil anlaşması olarak kabul edilmiştir. Aykırılık iddiaları veya itirazlar ancak ilgili teklif ve teyit mesajları ve kayıtlarının yukarıda sözü edilen mesaj ve kayıtlarla aynı gün tarihini taşıması halinde dikkate alınır.

15- Taraflar, ödemelerin tatili halinde, söz konusu süre içinde yerine getirilmesi gereken ifadan, sürenin sonuna kadar itirazsız ve ihbarsız vazgeçmiş sayılırlar. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile işlem yapan aracı kurumun işlemleri konkordato, iflas, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca aracılık faaliyeti yetkilerinin kaldırılması ve benzeri hallerde, 11 inci madde çerçevesinde tasfiye edilir.

16- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Uygulama Talimatları ile bunların ek ve değişiklikleri bu Çerçeve Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

17- İşbu Açık Piyasa İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi tarihinde imzalanmış olup, bu Çerçeve Sözleşme'ye bağlı olarak yapılacak işlemlerden doğan uyuşmazlıkların çözümünde uygulanacaktır.

Bu Çerçeve Sözleşme'nin yürürlüğe girmesiyle birlikte, taraflar arasındaki mevcut Geri Alım – Geri Satım Genel Sözleşmesi yürürlükten kalkar.

Bu Çerçeve Sözleşme'den doğacak uyuşmazlıkların çözümünde, Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Aracı Kurum :

Yetkili İmzalar :

İsimler :

Ünvanlar :

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İDARE MERKEZİ

Ek 3**AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ
BANKA/ARACI KURUM TANITIM FORMU**

BANKA / ARACI KURUM ADI			
AÇIK PİYASA İŞLEMLERİNİ TELEFON İLE YAPACAK BİRİMİN :			
ADI VE YAZIŞMA ADRESİ			
TELEFON / FAKS NO (KODU İLE BİRLİKTE)	SANTRAL TELEFON NO:	SANTRAL FAKS NO:	BİRİM FAKS NO:
GÖREVLİLERİN : <u>LİMİTİ</u> (LİMİT SINIRLAMASI BULUNMADIĞI TAKDİRDE "SINIRSIZ" İFADESİ KULLANILACAKTIR.) (DİREKT TELEFON BULUNMADIĞI TAKDİRDE DAHİLİ TELEFON YAZILACAKTIR.)	<u>ADI SOYADI</u>	<u>ÜNVANI</u>	<u>TELEFONU</u>
YAPILAN İŞLEMLERLE İLGİLİ AYRINTI SORABİLECEK ŞAHISLARIN İSİMLERİ			